



กลไกของการสร้างความเข้าใจเป็นความจริงผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัย

โดย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สมานลิขสิทธิ์

นายธนบดี ลมุนพันธ์

ศิลปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)

ภาควิชาจิตรกรรม

คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2567

กลไกของการสร้างความเข้าใจเป็นความจริงผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัย

โดย

นายธนบดี ลมุนพันธ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สภานิติศาสตร์

ศิลปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)

ภาควิชาจิตรกรรม

คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2567

The mechanism of transforming falsehood into truth through contemporary painting

By

Mr. Thanabadee Lamunpand

มหาวิทยาลัยศิลปากร สมานลียงสิทธิ์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Bachelor of Fine Arts (B.F.A.), Program in Visual Arts

Department of Painting

Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts

Silpakorn University

Academic Year 2024

คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้ศิลปินพันธ์ เรื่อง “กลไก
ของการสร้างความเท็จให้เป็นความจริงผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัย” เสนอโดย นายธนบดี ลมุนพันธ์ เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ กลุ่มวิชาเอกจิตรกรรม



.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ มุกตมณี)

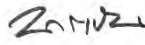
คณบดีคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

..14../.....พฤษภาคม...../...2568..

ผู้ควบคุมศิลปินพันธ์

รองศาสตราจารย์ ธนฤกษ์ ทิพย์วารี

คณะกรรมการตรวจศิลปินพันธ์



ประธานกรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์นาวิน เปียดกลาง)

....14../...พฤษภาคม../...2568.....



กรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์ธนฤกษ์ ทิพย์วารี)

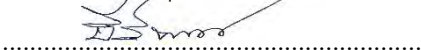
..14../.....พฤษภาคม...../...2568..



กรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์วราวุฒิ โตอรวงค์)

..14../.....พฤษภาคม...../...2568..



กรรมการ

.....
(อาจารย์ธีรพาทิศ บุญวิจิตรนิธิธร)

..14../.....พฤษภาคม...../...2568..



กรรมการเลขานุการ

.....
(อาจารย์อานนท์ เลิศพูลผล)

..14../.....พฤษภาคม...../...2568..

หัวข้อศิลปนิพนธ์	กลไกของการสร้างความเท็จให้เป็นความจริงผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัย
ชื่อนักศึกษา	นาย ธนบดี ลมุนพันธ์
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์
ภาควิชา	จิตรกรรม
ปีการศึกษา	2567

บทคัดย่อ

ศิลปนิพนธ์เรื่องกลไกของการสร้างความเท็จให้เป็นความจริงผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างภาพลวงทางสังคมที่นำไปสู่ความเหลื่อมล้ำ ผ่านการใช้สัญลักษณ์และองค์ประกอบทางจิตรกรรมเหนือจริง โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และสร้างสรรค์ผลงานภายใต้แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างทางอำนาจในสังคมการบิดเบือนข้อเท็จจริงของชนชั้นปกครอง และการกดขี่ชนชั้นแรงงาน สะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการที่ทำให้ความไม่เป็นธรรมถูกยอมรับให้กลายเป็นเรื่องปกติ ทั้งนี้ งานจิตรกรรมร่วมสมัยชุดนี้ไม่ได้มุ่งให้คำตอบไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง แต่เปิดพื้นที่ให้ผู้ชมตั้งคำถามและขบคิดต่อโครงสร้างทางสังคมที่พวกเขาดำรงอยู่ ซึ่งสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมันจำนวน 6 ชิ้น

จากการสร้างสรรค์พบว่ากลไกของการสร้างความเท็จให้กลายเป็นความจริงมีบทบาทสำคัญในการคงอยู่ของความเหลื่อมล้ำ โดยอาศัยอำนาจ สื่อ และวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือหล่อหลอมความเชื่อของผู้คน ซึ่งส่งผลให้โครงสร้างทางสังคมที่ไม่เป็นธรรมสามารถดำรงอยู่ได้อย่างแนบเนียนในสังคม

Thesis Title The mechanism of transforming falsehood into truth through
contemporary painting

Name Mr.Thanabadee Lamunpand

Concentration Visual Arts

Department Painting

Academic Year 2024

Abstract

This thesis art project on the mechanism of turning lies into reality through contemporary painting aims to study the emergence of social illusions that lead to inequality. By using surrealist symbols and psychological elements, studying the information in the documents, and creating works based on concepts related to social power structures, distortion of ruling class facts, and oppression of the working class. Reflecting the process of injustice being accepted. The purpose of the contemporary painting series is not to provide answers in any direction, but to make the audience question and reflect on the social structure they are in. The series uses 6 oil painting techniques.

From the process of creation, it is discovered that the mechanism of falsehood turning into reality plays an important role in the existence of inequality, relying on power, media, and culture as tools to shape people's beliefs, leading to the seamless existence of unfair social structures in society.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยสร้างสรรค์เรื่อง “กลไกของการสร้างความตั้งใจให้เป็นความจริงผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัย” ดำเนินการจนสามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ใคร่ขอกราบขอบพระคุณ ประธานกรรมการและคณะกรรมการทุกท่านที่ร่วมกันพิจารณาตรวจสอบ รวมทั้งการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ธณูษณ์ ทิพย์วารี ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์ที่ได้ช่วยเหลือในทุกด้าน ทำให้งานวิจัยสร้างสรรค์ครั้งนี้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย อีกทั้ง งานวิจัยสร้างสรรค์ครั้งนี้มีอาจสำเร็จลุล่วงได้หากปราศจากความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ธณูษณ์ ทิพย์วารี ที่ได้สละเวลาให้ข้อมูล และให้ความช่วยเหลือในทุกด้านเป็นอย่างดี ผู้สร้างสรรค์จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

สุดท้ายนี้ผู้สร้างสรรค์ขอกราบขอบพระคุณบิดาและมารดาผู้เป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญ ตลอดจนครอบครัวที่มอบกำลังใจที่ดีเสมอมา และขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ คณาจารย์ทุกท่าน ตลอดจนผู้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์จิตรกรรมร่วมสมัยชุดนี้ ขอบกพร่องใดที่เกิดขึ้นผู้สร้างสรรค์ขอน้อมรับแต่เพียงผู้เดียว และยินดีรับคำแนะนำเพื่อประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยสร้างสรรค์ต่อไป

ธนบดี ลมุนพันธ์

คำนำ

ศิลปนิพนธ์เรื่อง “กลไกของการสร้างความเข้าใจให้เป็นความจริงผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัย” เกิดจากความสนใจของข้าพเจ้าในเรื่องของการศึกษากระบวนการที่ทำให้ความเข้าใจถูกยอมรับให้กลายเป็นความจริงในสังคม โดยเฉพาะเมื่อกลไกดังกล่าวส่งผลต่อความเหลื่อมล้ำและการครอบงำทางอำนาจ การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้จึงมุ่งนำเสนอแนวคิดดังกล่าวผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัยที่ใช้สัญลักษณ์และองค์ประกอบเหนือจริง เพื่อสะท้อนความจริงที่ถูกสร้างขึ้น และกระตุ้นให้ผู้ชมตั้งคำถามต่อโครงสร้างทางสังคมที่พวกเขาดำรงอยู่ในทุก ๆ สังคม

จากการศึกษาของข้าพเจ้าทำให้ตระหนักได้ถึงโครงสร้างของสังคมในปัจจุบันที่มีการบิดเบือนปิดกั้นข้อมูลเพื่อผลประโยชน์ให้กับคนในชนชั้นปกครองหรือผลประโยชน์ส่วนตัวของกลุ่มคนบางกลุ่ม การมีอยู่ของข้อมูลเท็จถูกสอดแทรกอยู่ในข้อเท็จจริงและคงอยู่ในสังคมได้อย่างแนบเนียน

ทั้งนี้ การจัดทำศิลปนิพนธ์เรื่อง "กลไกของการสร้างความเข้าใจให้เป็นความจริงผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัย" เพื่อต้องการให้คนในสังคมได้ตระหนักถึงความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับคนบางกลุ่มคนและกดทับคนอื่นกลุ่มไว้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
คำนำ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์.....	1
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	1
แนวความคิดสร้างสรรค์.....	2
ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	2
เวลาที่ใช้ในการทำศิลปนิพนธ์.....	3
วิธีการศึกษา.....	4
แหล่งข้อมูล.....	4
ค่าใช้จ่ายในการทำศิลปนิพนธ์.....	4

บทที่	หน้า
2 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์.....	6
1. ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	6
1.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเหลื่อมล้ำในสังคม.....	6
1.2 อิทธิพลของอำนาจและโครงสร้างความเหลื่อมล้ำ.....	7
1.3 กรณีศึกษาดีแฮร์ลูโกโซ่และกลไกทางสังคม.....	9
2. ศิลปะกับการวิพากษ์สังคม.....	11
2.1 ศิลปะเสียดสี (Satirical Art)	12
2.2 ศิลปะอัจฉรย์ (Fantasy Art)	12
2.3 ศิลปะสัญลักษณ์ (Symbolism Art).....	12
3. สัญลักษณ์และการสื่อสารในงานจิตรกรรม.....	13.
4. ศิลปินกรณีศึกษา.....	24
4.1 ประทีป คชบัว.....	24
4.2 Todd Schorr.....	25
4.3 James Gurney.....	26
3 การพัฒนาและวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน.....	27
1. ขั้นตอนการประมวลความคิด.....	28
2. ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์.....	28
3. ขั้นตอนการร่างภาพผลงาน (sketch).....	30

บทที่	หน้า
4. อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	33
5. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน.....	34
6. ตรวจสอบความเรียบร้อยของผลงาน.....	41
4 การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงาน.....	42
ระยะที่ 1 (ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2565)	42
ระยะที่ 2 (ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2566).....	44
ระยะที่ 3 (ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2566.)	47
ระยะที่ 4 ผลงานศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2567).....	51
5 บทสรุป.....	62
บรรณานุกรม.....	63
รายชื่อผลงานศิลปนิพนธ์.....	64
ประวัติผู้สร้างสรรค์.....	65

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ภาพแชร์ลูกโซ่โมเดลของ Thai PBS News	10
2. ภาพงูในพระคัมภีร์ไบเบิล	14
3. ภาพพีชกินแมลง.....	15
4. ภาพเบ็ดตกปลา.....	16
5. ภาพเหยื่อ	17
6. ภาพมนุษย์.....	18
7. ภาพบัวสีเหล่า.....	19
8. ภาพชุดสูท.....	20
9. ภาพวัตถุมงคล	21
10. ภาพเทวดาศาสนาพุทธ	22
11. ภาพพินอคคิโอ	23
12. ภาพประทีป คชบัว	24
13. ภาพผลงานของประทีป คชบัว เหน้ ๓ เหน้ ๓ (2561).....	25
14. ภาพ Todd Schorr.....	25
15. ภาพผลงานของ Todd Schorr <i>Artist in a bubble</i> (2018).....	26
16. ภาพ James Gurney	27
17. ภาพผลงานของ James Gurney <i>Dinosaur Parade</i> (1992).....	27
18. ภาพขั้นตอนการสร้างภาพร่างผลงาน วัฒน”ทำ”	32
19. ภาพขั้นตอนเตรียมวัสดุรองรับผลงาน	34
20. ภาพขั้นตอนลงสีรองพื้นผลงาน Fake Heaven	35
21. ภาพขั้นตอนการร่างผลงาน <i>Credulity is the best</i>	36
22. ภาพขั้นตอนลงสีภาพรวมผลงาน Fake Heaven.....	37
23. ภาพสื่อกลางสีน้ำมันที่ใช้สร้างสรรค์ผลงาน	38
24. ภาพการผสมสีน้ำมันที่ใช้สร้างสรรค์ผลงาน.....	39

ภาพที่	หน้า
25. ภาพขั้นตอนลงสีภาพรวมผลงาน Credulity is the best	39
26. ภาพขั้นตอนเก็บรายละเอียดผลงาน Human's triumphal arch	40
27. ภาพการตรวจสอบความเรียบร้อยของผลงาน	41
28. ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1	42
29. ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1	44
30. ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2	45
31. ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 1	47
32. ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 2	49
33. ผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 1	51
34. ผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 2	53
35. ผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3	55
36. ผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 4	56
37. ผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 5	58
38. ผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 6	59

บทที่ 1

บทนำ

1.ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์

ศิลปินพจน์จิตรกรรมชุดนี้เกิดขึ้นจากการศึกษาสภาพแวดล้อมทางสังคมร่วมสมัย ซึ่งพบว่า ความเหลื่อมล้ำทางสังคมไม่ได้เกิดขึ้นเพียงปัจจัยทางเศรษฐกิจหรือโครงสร้างทางอำนาจเท่านั้น แต่ยังได้รับการส่งเสริมผ่านกลไกของการบิดเบือนข้อเท็จจริงและการหลอหลอมความเชื่อที่เอื้อต่อการรักษาสถานะของผู้มีอำนาจ ในบางกรณีข้อมูลที่ถูกบิดเบือนถูกนำเสนอผ่านสื่อและกลไกทางสังคมต่างๆ ให้มีลักษณะคล้ายคลึงกับความจริง โดยอ้างอิงจากข้อมูลข่าวสารในประเด็นของ “ดี ไอคอน กรู๊ป” ที่สังคมยังไม่ทราบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจนส่งผลให้เกิดการเน้นย้ำโครงสร้างความเหลื่อมล้ำ และทำให้ผู้คนในสังคมยอมรับสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ตั้งคำถาม

ด้วยเหตุนี้ ศิลปินพจน์จิตรกรรมชุดนี้จึงมุ่งเน้นการนำเสนอและสะท้อนกลไกของการสร้าง “ความจริงจำแลง” ที่มีบทบาทในการรักษาและขยายความเหลื่อมล้ำ ผ่านสื่อจิตรกรรมร่วมสมัย เพื่อกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดความตระหนักรู้และตั้งคำถามต่อความเชื่อที่ถูกหลอหลอมอยู่ในสังคมได้อย่างยาวนาน และตระหนักถึงอิทธิพลของข้อมูลที่ถูกบิดเบือนต่อโครงสร้างทางสังคมโดยรวม

2.วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1. เพื่อศึกษากลไกในการเปลี่ยนแปลง “ความเท็จ” ให้กลายเป็น “ความจริง” ผ่านกระบวนการทางสังคม เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นภายในสังคม
2. เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวที่เกิดขึ้นโดยการสะท้อนผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัยในรูปแบบแพนตาซีที่คาบเกี่ยวกับความเหนือจริง
3. วิเคราะห์และกระตุ้นให้เกิดความตระหนักรู้เกี่ยวกับการรับข้อมูลข่าวสารและสื่อในช่องทางต่าง ๆ

4. สสำรวจบทบาทของโครงสร้างทางสังคมที่เอื้อต่อการเกิดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยใช้ภาพเชิงสัญลักษณ์เพื่อสื่อสารประเด็นดังกล่าว

5. สร้างบทสนทนาเกี่ยวกับการตั้งคำถามต่ออำนาจ ความจริง และความเชื่อที่ทำให้เกิดผลกระทบของการบิดเบือนข้อมูลที่ส่งผลต่อความไม่เป็นธรรมในสังคม

3.แนวความคิดสร้างสรรค์

ข้าพเจ้ามุ่งเน้นในการนำเสนอปัญหาและผลกระทบของการบิดเบือนข้อเท็จจริงในสังคม ซึ่งส่งเสริมให้เกิดความเหลื่อมล้ำโดยไม่ได้คำนึงถึงผลที่ตามมา ความเท็จจำนวนมากถูกเผยแพร่ผ่านกลไกทางสังคมและเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นอุดมการณ์ ศาสนา วิทยาศาสตร์ หรือการเมือง ซึ่งมักถูกสร้างขึ้นเพื่อรักษาผลประโยชน์ของคนในชนชั้นปกครอง ขณะที่ชนชั้นแรงงาน ต้องยอมรับและปฏิบัติตามโดยไร้ซึ่งอำนาจในการต่อรอง

แนวคิดของผลงานจิตรกรรมชุดนี้มุ่งเน้นการใช้สัญลักษณ์และองค์ประกอบที่เหนือจริง เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงโครงสร้างทางอำนาจที่ทำให้ความเหลื่อมล้ำสามารถดำรงอยู่ อาทิ การครอบงำทางความคิด การสร้างมายาคติ หรือการบิดเบือนข้อมูลที่ทำให้ความไม่เป็นธรรมถูกปรับเปลี่ยนให้กลายเป็นเรื่องที่ถูกต้องจนกลายเป็นเรื่องปกติในสังคม ผลงานจิตรกรรมชุดนี้ไม่ได้มุ่งเน้นในการให้คำตอบในด้านใดด้านหนึ่ง แต่ต้องการพื้นที่ให้ผู้ชมในการตั้งคำถามต่อ “ความจริง” ในสังคม

4.ขอบเขตของการสร้างสรรค์

4.1ด้านเนื้อหา

ศิลปินพจน์จิตรกรรมชุดนี้มุ่งเน้นการศึกษากลไกของการสร้างและส่งผ่าน “ความเท็จ” จนกลายเป็น “ความจริง” ในสังคม ผ่านการบิดเบือนข้อมูลและการครอบงำทางอำนาจของชนชั้นปกครอง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้าง ผลงานจิตรกรรมชุดนี้จึงมุ่งเน้นการสะท้อนกระบวนการดังกล่าวผ่านองค์ประกอบทางจิตรกรรมที่เชื่อมโยงกับสัญลักษณ์เชิงอำนาจและสภาพแวดล้อมทางสังคมของชนชั้นแรงงานที่ถูกกดทับ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ชมตระหนักถึงอิทธิพลของกลไกดังกล่าวที่แฝงตัวอยู่ในชีวิตประจำวัน

4.2 ด้านแหล่งข้อมูล

การสร้างสรรคผลงานอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องการบิดเบือนความจริงและความเชื่อทางสังคม รวมถึงข้อมูลข่าวสารที่กล่าวถึงการวิพากษ์วิจารณ์โครงสร้างทางอำนาจและข่าวสารของชนชั้นแรงงานที่ตกเป็นเหยื่อจากชนชั้นปกครอง นอกจากนี้ ยังศึกษาตัวอย่างงานศิลปะของศิลปินที่มีแนวทางคล้ายคลึงกันเพื่อทำความเข้าใจแนวทางการถ่ายทอดเนื้อหาเชิงสังคมในบริบทของศิลปะร่วมสมัย

4.3 ด้านเทคนิค

ผลงานสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ ผสมผสานกับเทคนิคการวาดเส้น การใช้แสงสี และพื้นผิว เพื่อเน้นย้ำมิติของความจริงและความเท็จที่ซ้อนทับกันในสังคม การนำเสนอองค์ประกอบเหนือจริง ที่ถูกนำมาใช้เพื่อสร้างภาวะที่คลุมเครือ และกระตุ้นให้ผู้ชมตั้งคำถามต่อสิ่งที่พวกเขารับรู้ โดยอาศัยความแตกต่างของพื้นผิวและระดับความสมจริงของภาพเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารแนวคิด

4.4 ด้านการนำเสนอ

ผลงานศิลปะชุดนี้นำเสนอในรูปแบบจิตรกรรมร่วมสมัย ซึ่งสะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างภาพมายาในสังคม โดยมุ่งเน้นการจัดแสดงในพื้นที่ที่เอื้อต่อการวิพากษ์วิจารณ์เชิงสังคม เช่น แกลเลอรี หรืองานแสดงศิลปะร่วมสมัย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ชมได้มีส่วนร่วมในการตีความ และตั้งคำถามต่อโครงสร้างความเชื่อที่ถูกกำหนดขึ้นโดยอำนาจทางสังคม

5. เวลาที่ใช้ในการทำศิลปนิพนธ์

ภาคการศึกษาต้นและภาคการศึกษาปลาย ประจำปีการศึกษา 2567

6.วิธีการศึกษา

6.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยสร้างสรรค์ทางศิลปะ โดยมีขั้นตอนของการสร้างสรรค์ ดังนี้

- การกำหนดปัญหาหรือกำหนดแนวคิดของการสร้างสรรค์
- การวิเคราะห์ข้อมูล
- ร่างแบบผลงานสร้างสรรค์
- เริ่มกระบวนการสร้างสรรค์
- วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์
- สรุป
- เขียนเล่มศิลปนิพนธ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สมานลียงสิทธิ์

7.แหล่งข้อมูล

- ข้อมูลข่าวสารในชีวิตประจำวัน
- อินเทอร์เน็ตและสื่อออนไลน์
- งานเขียนและทฤษฎีทางศิลปะ
- ผลงานของศิลปินกรณีศึกษา

8.ค่าใช้จ่ายในการทำศิลปนิพนธ์

ค่าใช้จ่ายในการทำศิลปนิพนธ์ 15,000 บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

บทที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

การศึกษาเรื่องกลไกของการสร้างความเท็จให้เป็นความจริงผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนในสังคมได้ตระหนักถึงความเหลื่อมล้ำของโครงสร้างทางสังคมที่การรับข้อมูลข่าวสาร ความเชื่อ สภาพแวดล้อมทางสังคมถูกปิด บิดเบือนและปิดกั้น การไร้อำนาจในการต่อรองของชนชั้นแรงงานและการมีอำนาจ ทางสังคมของชนชั้นปกครอง โดยมีกระบวนการศึกษา คือ ข้อมูลข่าวสาร เอกสารและงานที่เกี่ยวข้องกับงานจิตรกรรมร่วมสมัย

ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องซึ่งมีหัวข้อของการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเหลื่อมล้ำในสังคม

1.1.1 ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม (Structural Functionalism)

โดย Emile Durkheim และ Talcott Parsons

Emile Durkheim (ค.ศ. 1858 – 1917) มีแนวความคิดว่า หน้าที่ของสังคม คือ ส่วนที่สนับสนุนให้สังคมสามารถดำรงอยู่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Alfred Reginald, Radcliffe – Brown (ค.ศ. 1881 – 1951) กับ Bronislaw Malinowski (ค.ศ. 1884 – 1942) ที่มองว่า หน้าที่ทางสังคม เป็นส่วนสนับสนุนให้โครงสร้างสังคมคงอยู่อย่างต่อเนื่อง เพราะสังคมมีกระบวนการทางสังคมที่ทำให้สังคมเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่น บรรทัดฐาน ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม และประเพณี เป็นต้น

Talcott Parsons (ค.ศ. 1902 – 1979) มีแนวความคิดว่า สังคมเป็นระบบหนึ่งที่มีส่วนต่างๆ มีความสัมพันธ์และสนับสนุนซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ที่คงที่ของแต่ละส่วนจะเป็นปัจจัยทำให้ระบบสังคมเกิดความสมดุล (Equilibrium) ส่วนในด้านการเปลี่ยนแปลงทาง

สังคม เกิดจากความสมดุลถูกทำลายลง เพราะองค์ประกอบของสังคมคือ บุคลิกภาพ (Personality) อินทรีย์ (Organism) และวัฒนธรรม (Culture) เกิดความแตกร้าง โดยมีสาเหตุมาจากทั้งสาเหตุภายนอกในระบบสังคม เช่น การเกิดสงคราม การแพร่กระจายของวัฒนธรรม เป็นต้น และสาเหตุจากภายในระบบสังคมที่เกิดจากความตึงเครียด (Strain) เพราะความสัมพันธ์ของโครงสร้างบางหน่วย (Unit) หรือหลายๆ หน่วย ทำงานไม่ประสานกัน เช่น การเปลี่ยนแปลงทางประชากร การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เมื่อส่วนใดส่วนหนึ่งมีการเปลี่ยนแปลงจะเป็นสาเหตุทำให้ส่วนอื่นๆ มีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอาจเกิดขึ้นเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งระบบก็ได้ Parson เน้นความสำคัญของวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึง ความเชื่อ บรรทัดฐาน และค่านิยมของสังคม คือ ตัวยึดเหนี่ยวให้สังคมมีการรวมตัวเข้าด้วยกันและเป็นตัวต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลง ในสังคม

ซึ่งทั้งสองท่านมีแนวคิดหลักว่าความเหลื่อมล้ำถือว่าเป็นสิ่ง “จำเป็น” และ “หลีกเลี่ยงไม่ได้” เพราะช่วยให้แต่ละคนมีหน้าที่ในสังคมตามความสามารถและความเหมาะสม เช่น ตำแหน่งงานที่สำคัญย่อมได้รับผลตอบแทนสูง

1.1.2 ทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict Theory)

โดย Karl Marx เป็นผู้ริเริ่มและได้มีการต่อยอดโดย Max Weber และนักสังคมวิทยาร่วมสมัย

ทฤษฎีความขัดแย้งตามแนวคิดของ Karl Marx (1904) เชื่อว่าความขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลงเป็นของคู่กัน ความขัดแย้งเป็นฐานของชีวิต และความขัดแย้งเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาสังคม Karl Marx ยังเชื่อว่า จุดเริ่มต้นของความขัดแย้งมาจากเศรษฐกิจ ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเกิดขึ้นเพราะแต่ละกลุ่มมีความสนใจทางเศรษฐกิจที่ตรงข้ามกัน ความขัดแย้งทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก และจะนำไปสู่ความขัดแย้งทางสังคมและทางการเมือง จุดเน้นในแนวคิดของ Karl Marx จึงอยู่ที่เศรษฐกิจ การต่อสู้ของชนชั้น การแสวงหาผลประโยชน์ และการปฏิวัติ

ทฤษฎีความขัดแย้งตามแนวคิดของ Max Weber (1968) ยอมรับว่าความขัดแย้งในผลประโยชน์ระหว่างบุคคลพบได้ทุกหนทุกแห่งในสังคม ความขัดแย้งเกิดจากการกระทำของบุคคลที่ต้องการที่จะบรรลุความปรารถนาของตนเกิดปะทะกับการต่อต้านของอีกฝ่ายหนึ่งหรือหลาย ๆ กลุ่ม และความขัดแย้งเป็นผลมาจากการมีทรัพยากรหรือรางวัลอย่างจำกัด

Max Weber ยังถือว่า “การแข่งขัน” (Competition) เป็นรูปแบบหนึ่งของความขัดแย้ง เพราะในการแข่งขันนั้นถึงจะมีภาวะที่ทุกฝ่ายยอมรับ แต่การแพ้-ชนะ ก็จะเป็นชนวนสำคัญที่นำมาซึ่งความขัดแย้งด้วย

ซึ่งในส่วนแนวคิดหลักของ Karl Marx ในสังคมแบ่งเป็น 2 ชั้นหลักคือ นายทุนหรือชนชั้นปกครอง (bourgeoisie) และ ชนชั้นแรงงาน (proletariat) ซึ่งขัดแย้งกันเพราะผลประโยชน์ ในส่วนแนวคิดของ Max Weber เพิ่มมิติด้าน สถานภาพ (status) และ อำนาจ (power) เข้ามาร่วมพิจารณา ไม่ใช่เพียงแค่เศรษฐกิจแต่อย่างเดียว และในเรื่องของกลไกทางอุดมการณ์ Karl Marx เคยกล่าวถึง “ideological control” หรือการควบคุมความคิดผ่านสถาบันต่างๆ เช่น สื่อ ศาสนา การศึกษา เพื่อให้การกดขี่เป็นเรื่องธรรมดา

1.2 อิทธิพลของอำนาจและโครงสร้างความเหลื่อมล้ำ

“ความเหลื่อมล้ำในสังคม” หมายถึง ภาวะที่ประชากรหรือกลุ่มคนในสังคมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในการเข้าถึงทรัพยากร โอกาส และสิทธิขั้นพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงรายได้ การศึกษา การรักษาพยาบาล ที่อยู่อาศัย ความมั่นคงในชีวิต และอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ความเหลื่อมล้ำนี้ได้เกิดจากความแตกต่างโดยธรรมชาติเท่านั้น หากแต่มีรากฐานจากโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่สืบทอดและผลิตซ้ำความได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างกลุ่มชนภายในสังคมอย่างเป็นระบบ

ความเหลื่อมล้ำมักปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนในรูปแบบของการกระจุกตัวของทรัพยากรในมือของคนส่วนน้อย ขณะที่คนส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในสภาวะขาดแคลนหรือถูกจำกัดโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้างนี้ยังสะท้อนผ่านการใช้อำนาจของชนชั้นปกครองในการกำหนดนโยบาย สื่อสารอุดมการณ์ และสร้างกรอบความคิดที่ส่งเสริมการยอมรับต่อความไม่เท่าเทียมในสังคม อันเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้ความไม่เป็นธรรมดูเหมือนเป็นเรื่องธรรมดาหรือไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

ดังนั้น ความเหลื่อมล้ำจึงไม่ใช่เพียงปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจหรือสังคมเท่านั้น แต่ยังเป็นประเด็นที่เชื่อมโยงกับจิตสำนึก ความเชื่อ และระบบคุณค่าทางวัฒนธรรม ที่มีอิทธิพลต่อวิถีคิดและการกระทำของผู้คนในสังคมอย่างลึกซึ้งและหลีกเลี่ยงไม่ได้

1.3 กรณีศึกษาคดีแชร์ลูกโซ่และกลไกทางสังคม

1.3.1 แชร์ลูกโซ่

“แชร์ลูกโซ่” คือ การฉ้อโกงประชาชน ซึ่งหลอกลวงให้เหยื่อสมัครเป็นสมาชิกร่วมลงทุนในธุรกิจที่คล้ายคลึงกับการทำธุรกิจแบบขายตรง แต่จะมีความแตกต่างกันตรงที่แชร์ลูกโซ่จะไม่เน้นการจำหน่ายสินค้าคุณภาพหรือถูกต้องตามกฎหมาย แต่จะโน้มน้าวชักชวนให้เข้ามาร่วมลงทุนในธุรกิจที่ไม่มีอยู่จริงหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยอ้างว่าจะได้รับผลตอบแทนสูงในระยะเวลาสั้นและต่อมาจะหยุดการจ่ายค่าตอบแทนและปิดกิจการหอบเงินหนีไปทำให้เกิดความเสียหายลูกกลามใหญ่โตในเวลาทีรวดเร็ว การกระทำความผิดเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ซึ่งเป็นคดีความผิดทางอาญาตามบัญชีแนบท้าย พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547

1.3.2 กลไกของแชร์ลูกโซ่

หลักการทำงานของแชร์ลูกโซ่มีลักษณะที่คล้ายกันและไม่ซับซ้อน ซึ่งการดำเนินงานของแชร์ลูกโซ่จะเน้นการชักชวนให้บุคคลมาลงทุน โดยมุ่งหวังผลตอบแทนที่สูงและการคืนทุนในระยะเวลาอันสั้น โดยมีรายละเอียดการทำงานดังนี้

1. ผู้ก่อตั้งจะหาผู้ลงทุนรายใหม่มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำเงินที่ได้จากผู้ลงทุนเหล่านั้นไปใช้ในการจ่ายผลตอบแทนให้กับผู้ลงทุนรายเก่า
2. ผู้ลงทุนรายเก่าจะได้รับผลตอบแทนที่ดูน่าสนใจ ซึ่งทำให้เกิดการชักชวนและแนะนำผู้ลงทุนรายใหม่เพิ่มขึ้น
3. ไม่มีการลงทุนในสินทรัพย์ที่สามารถสร้างกำไรได้จริง แต่เป็นการหมุนเวียนเงินในลักษณะพีระมิด ที่ต้องพึ่งพาการนำเงินจากผู้เข้าร่วมใหม่เสมอ
4. เมื่อไม่สามารถหาผู้ลงทุนรายใหม่ได้อีก ระบบจะแตกตัวและล้มเหลว โดยผู้ลงทุนที่เข้าร่วมในช่วงสุดท้ายจะเป็นผู้ที่ได้รับความเสียหายมากที่สุด

1.3.3 โมเดลแชร์ลูกโซ่



ภาพที่ 1 ภาพแชร์ลูกโซ่โมเดลของ Thai PBS News

ที่มาภาพ: <https://www.thaipbs.or.th/news/>

มหาวิทยาลัยศิลปากร สภานิติศาสตร์

แชร์ลูกโซ่ในโมเดลมี 4 ระดับ ดำเนินการโดยการหมุนเวียนเงินจากผู้ลงทุนใหม่เพื่อนำมาจ่ายผลตอบแทนให้กับผู้ลงทุนเก่า โดยไม่มีการลงทุนในสินทรัพย์ที่สามารถสร้างผลตอบแทนที่แท้จริง ระบบจะล้มเหลวเมื่อไม่สามารถหาผู้ลงทุนใหม่ได้ ซึ่งผู้ที่ลงทุนในช่วงสุดท้ายจะได้รับความเสียหายมากที่สุดจากการลงทุนในระบบที่ไม่มีความยั่งยืน โดยวิเคราะห์ทั้ง 4 ระดับได้ ดังนี้

ระดับสูงสุด (Schemer)

ระดับสูงสุดในระบบแชร์ลูกโซ่คือ ผู้ก่อตั้งหรือผู้ที่วางแผนระบบ ซึ่งมักเป็นผู้ที่ควบคุมการดำเนินการทั้งหมดของระบบ และกำหนดเงื่อนไขในการลงทุน ผู้ก่อตั้งจะใช้กลยุทธ์ในการดึงดูดผู้ลงทุนใหม่ ด้วยการเสนอผลตอบแทนสูงในระยะเวลาอันสั้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและดึงดูดให้มีการลงทุนเพิ่มขึ้น โดยในช่วงเริ่มต้น ผู้ก่อตั้งจะได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากเงินลงทุนที่นำมาจากผู้เข้าร่วมรายใหม่

ระดับที่สอง (นักลงทุน)

นักลงทุนในระดับที่สอง คือบุคคลที่เข้ามาลงทุนในช่วงแรก ๆ และได้รับผลตอบแทนตามที่สัญญาไว้จากระบบ พวกเขามีบทบาทในการชักชวนผู้ลงทุนรายใหม่เข้าร่วม ซึ่งเป็นการขยายระบบให้เติบโตมากขึ้น ผู้ลงทุนในระดับนี้จะได้รับผลตอบแทนจากเงินลงทุนของผู้ที่เข้ามาใหม่ แต่ในบางกรณีอาจไม่ได้ตระหนักถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับระบบที่ไม่สามารถยั่งยืนได้ในระยะยาว

ระดับที่สาม (มีผู้ลงทุนมากขึ้น)

ในระดับที่สาม จำนวนผู้ลงทุนเริ่มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากการชักชวนของผู้ลงทุนในระดับที่สอง ระบบจะเริ่มมีการหมุนเวียนเงินจากผู้ลงทุนใหม่เพื่อนำมาจ่ายผลตอบแทนให้กับผู้ลงทุนเก่า ซึ่งทำให้ระบบดูเหมือนจะเป็นธุรกิจที่สามารถสร้างกำไรได้จริง ผู้ลงทุนในระดับนี้มักได้รับผลตอบแทนที่ดึงดูดให้เข้าร่วมเพิ่มเติม แต่ทั้งนี้ระบบยังคงไม่ยั่งยืน เนื่องจากการหมุนเวียนเงินไม่ได้สร้างมูลค่าเพิ่มจริงในเชิงเศรษฐกิจ

ระดับที่สี่ (นักลงทุนมากขึ้น)

เมื่อจำนวนผู้ลงทุนเพิ่มขึ้นจนถึงจุดหนึ่ง การหาผู้ลงทุนใหม่จะเริ่มยากขึ้น ซึ่งระบบจะเริ่มประสบปัญหาในการรองรับเงินหมุนเวียน เมื่อไม่สามารถหาผู้ลงทุนรายใหม่เข้ามาได้ ระบบแชร์ลูกโซ่จะเริ่มล่มสลาย และผู้ลงทุนที่เข้าร่วมในระดับที่สี่จะเป็นผู้ที่ได้รับความเสียหายมากที่สุด เนื่องจากการลงทุนของพวกเขาจะไม่สามารถสร้างผลตอบแทนที่สัญญาไว้ได้ และเงินที่พวกเขาลงทุนจะสูญหายไป

2. ศิลปะกับการวิพากษ์สังคม

ศิลปะกับการวิพากษ์สังคมคือการใช้สื่อศิลปะในการสะท้อนหรือวิจารณ์สถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้น โดยศิลปินใช้รูปแบบต่างๆ เช่น ภาพวาด, ประติมากรรม, หรือการแสดงออกในรูปแบบอื่นๆ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือแสดงออกถึงปัญหาทางสังคม เช่น ความไม่เป็นธรรม, ความเหลื่อมล้ำ, หรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน การวิพากษ์สังคมผ่านศิลปะมักมีจุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้นให้ผู้ชมตระหนักถึงปัญหาหรือสร้างการเปลี่ยนแปลงในเชิงสังคม โดยใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการเปิดประเด็นและกระตุ้นให้เกิดการตั้งคำถามและการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยผลงานสร้างสรรค์ศิลปินป็นรุ่นชุดนี้ของข้าพเจ้าได้ใช้รูปแบบทางศิลปะในการสร้างสรรค์ผลงานเป็นจิตรกรรมร่วมสมัยทั้งหมด 3 รูปแบบ ดังนี้

2.1 ศิลปะเสียดสี (Satirical Art)

หมายถึง รูปแบบของการสร้างสรรค์ทางศิลปะที่ใช้วิธีการประชดประชัน เย้ยหยัน หรือวิพากษ์วิจารณ์สภาพสังคม การเมือง วัฒนธรรม หรือบุคคล ผ่านการบิดเบือนข้อเท็จจริง การเปรียบเทียบ หรือการจงใจเน้นจุดอ่อน จุดผิดปกติของเป้าหมายที่ถูกนำเสนอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสะท้อนความจริงที่ซ่อนอยู่ภายใต้ภาพลักษณ์ภายนอก และกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดการตั้งคำถามต่อปรากฏการณ์หรือระบบที่ถูกวิพากษ์

ศิลปะเสียดสีมีบทบาทสำคัญในการเปิดโปงโครงสร้างอำนาจที่ไม่เป็นธรรม การวิจารณ์พฤติกรรมของกลุ่มผู้มีอำนาจ การล้อเลียนค่านิยมของสังคมที่ขาดการตรวจสอบ และการผลักดันให้เกิดการตระหนักรู้ในประเด็นที่มักถูกมองข้าม โดยไม่จำเป็นต้องเสนอทางออกโดยตรงไปตรงมา แต่เน้นการกระตุ้นให้เกิดการคิด วิเคราะห์ และตีความด้วยวิจารณญาณของผู้รับสาร

ผลงานศิลปะเสียดสีสามารถปรากฏได้ในหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นจิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม การ์ตูน หรือสื่อร่วมสมัยอื่น ๆ ทั้งนี้ ความคมคายของการเสียดสีจะขึ้นอยู่กับความเข้าใจในบริบทของผู้ชม และความสามารถของศิลปินในการเลือกใช้สัญลักษณ์ เนื้อหา และวิธีการนำเสนออย่างมีชั้นเชิง

2.2 ศิลปะอัศจรรย์ (Fantasy Art)

ศิลปะอัศจรรย์ (Fantasy Art) หมายถึง งานศิลปะที่นำเสนอภาพหรือเรื่องราวในโลกแห่งจินตนาการ ซึ่งเต็มไปด้วยองค์ประกอบที่เหนือธรรมชาติ เช่น เวทย์มนตร์, สิ่งมีชีวิตในตำนาน, หรือปรากฏการณ์ที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในโลกความจริง ศิลปะแนวนี้มักใช้ฉากและบรรยากาศที่แปลกใหม่และลึกลับ เพื่อให้ผู้ชมหลุดพ้นจากข้อจำกัดของโลกจริงและสำรวจมิติใหม่ที่เต็มไปด้วยความเป็นไปได้ที่ไม่มีที่สิ้นสุด ศิลปะแฟนตาซียังมักจะนำเสนอแนวคิดหรือสัญลักษณ์ที่กระตุ้นความคิดหรือความรู้สึกเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่สามารถสัมผัสได้ในชีวิตจริง

2.3 ศิลปะสัญลักษณ์ (Symbolism Art)

ศิลปะสัญลักษณ์ (Symbolism Art) เป็นแนวทางศิลปะที่เน้นการใช้สัญลักษณ์หรือสัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อแสดงออกถึงความหมายที่ลึกซึ้งหรือเป็นนามธรรม แนวทางนี้เกิดขึ้นในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 และมีความสำคัญในวงการศิลปะยุโรป โดยเฉพาะในฝรั่งเศสและเบลเยียม ศิลปินในแนวทางนี้

มักจะเลือกใช้สัญลักษณ์ทางจิตวิญญาณ ความรู้สึก หรือประสบการณ์ส่วนตัว เพื่อสะท้อนถึงความคิด และอารมณ์ที่ไม่สามารถแสดงออกมาได้โดยตรงในรูปแบบที่เป็นรูปธรรม

ศิลปะสัญลักษณ์มักจะหลีกเลี่ยงการแสดงภาพความเป็นจริง (Realism) หรือการสะท้อนภาพที่เป็นธรรมชาติในลักษณะของภาพถ่าย แต่จะเลือกใช้สิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ เช่น สิ่งมีชีวิตในตำนาน และภาพที่เกี่ยวข้องกับความฝันหรือความเชื่อ เพื่อสะท้อนความรู้สึกหรือความหมายที่ลึกซึ้งทางอารมณ์หรือจิตใจ โดยศิลปะสัญลักษณ์ไม่ได้มุ่งหวังเพียงแค่การสร้างความงามทางสายตา แต่มีเป้าหมายในการกระตุ้นให้ผู้ชมคิดและตีความหมายในหลายมิติ โดยการนำเสนอสิ่งที่เหนือกว่าความเป็นจริง เช่น การใช้สีหรือรูปแบบที่มีความหมายเฉพาะตัว เพื่อให้ผู้ชมสามารถเชื่อมโยงไปยังความรู้สึกหรือแนวคิดที่ศิลปินต้องการสื่อสาร

3. สัญลักษณ์และการสื่อสารในงานจิตรกรรม

ผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้าใช้สัญลักษณ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างทางสังคม ความเชื่อ และความเหลื่อมล้ำในโลกปัจจุบัน โดยมีปรากฏผ่านรูปทรงองค์ประกอบ และการจัดวางภาพที่มีลักษณะเชิงเปรียบเทียบและจินตนาการ เพื่อเปิดพื้นที่ให้ผู้ชมได้ตีความตามประสบการณ์ส่วนตัวและตามจุดประสงค์ของข้าพเจ้าในบางเนื้อหา

สัญลักษณ์ที่เลือกใช้นั้นมักสื่อถึงอำนาจ ความศรัทธา ความขัดแย้งภายในมนุษย์ หรือการสร้างมายาคติในสังคม ซึ่งบางครั้งปรากฏในรูปของร่างกายมนุษย์ วัตถุศักดิ์สิทธิ์ พืช สถานที่ต่างๆ หรือสัตว์ โดยการใช้เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบยังช่วยเสริมพลังการสื่อสารทางอารมณ์ และสร้างบรรยากาศที่สะท้อนความซับซ้อนของประเด็นที่น่าเสนอ โดยรวมแล้ว งานจิตรกรรมของข้าพเจ้ามุ่งหมายให้เกิดการตั้งคำถามและตระหนักรู้ต่อกลไกที่กดทับมนุษย์ในระบบสังคม ผ่านการใช้สัญลักษณ์และองค์ประกอบภาพที่หลอมรวมระหว่างความจริงและจินตนาการ

3.1 งูในพระคัมภีร์ไบเบิล



ภาพที่ 2 ภาพงูในพระคัมภีร์ไบเบิล

ที่มาภาพ: <https://www.facebook.com/share/p/18u4jHPqKn/>

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงสากล

งูในพระคัมภีร์ไบเบิลปรากฏในบทปฐมกาล โดยทำหน้าที่เป็นตัวละครที่ล่อลวงอาดัมและเอวาให้ละเมิดคำสั่งของพระเจ้า จึงมักถูกตีความว่าเป็นสัญลักษณ์ของการล่อลวง ความชั่ว หรือปัญญาที่แฝงเจตนาร้ายในศาสนาคริสต์

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงศิลปะ

ในบริบทของงานศิลปะของข้าพเจ้า งูยังสื่อถึงสิ่งล่อลวงและกลไกของอำนาจที่แฝงอยู่ในความเชื่อทางศาสนา ซึ่งสามารถควบคุมพฤติกรรมของผู้คนผ่านความกลัวและศรัทธา และงูมักถูกกล่าวถึงในบริบทของการล่อลวง การหลอกลวง และการทดสอบศรัทธา โดยมีบทบาทเป็นตัวแทนของปัญญาที่แฝงอันตรายหรือการทรยศในด้านศีลธรรม

3.2 พืชกินแมลง



ภาพที่ 3 ภาพพืชกินแมลง

ที่มาภาพ: <https://kaset.today/พืช/หม้อข้าวหม้อแกงลิง/>

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงสากล

เป็นพืชที่สามารถจับและย่อยแมลงหรือสัตว์ขนาดเล็ก เพื่อเสริมธาตุอาหาร โดยเฉพาะไนโตรเจน ซึ่งมักขาดแคลนในดินที่พืชเหล่านี้เจริญเติบโต เช่น ดินที่เป็นกรดหรือดินที่มีความชื้นสูง

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงศิลปะ

เป็นภาพแทนของกับดักและการเอาตัวรอดในระบบที่ไม่เอื้ออำนวย โดยสะท้อนถึงโครงสร้างทางสังคมที่บีบบังคับให้บางกลุ่มต้องเอาตัวรอด

3.3 เบ็ดตกปลา



ภาพที่ 4 ภาพเบ็ดตกปลา

ที่มาภาพ: <https://www.top10.in.th/ของใช้ในบ้าน/เบ็ดตกปลา-ยี่ห้อไหนดี/>

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงสากล

เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสายเบ็ดและเหยื่อล่อ มีหน้าที่จับปลาผ่านการเกี่ยวปากหรือส่วนอื่นของปลา โดยทำจากโลหะแข็งแรง และออกแบบให้มีความคมเพื่อยึดติดกับปลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงศิลปะ

สื่อถึงกลไกของการล่อลวงหรือการดึงดูดที่มีผลตามมาคือการผูกมัดหรือการสูญเสียเสรีภาพ

4. ปาก

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงสากล

เป็นลักษณะการทำงานของระบบปากในสิ่งมีชีวิตที่ใช้สำหรับการฉีก ขบเคี้ยว หรือกลืนกินอาหาร เป็นกระบวนการเริ่มต้นของการย่อยอาหาร ซึ่งเกี่ยวข้องกับโครงสร้างฟัน กราม กล้ามเนื้อ และต่อมน้ำลาย

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงศิลปะ

ใช้แทนพฤติกรรมของสิ่งมีชีวิตที่กระหาย ต้องดำรงอยู่ผ่านการเบียดเบียนผู้อื่น กัดกิน ทำลาย และไม่รู้จักพอ

3.5 เหยื่อ



ภาพที่ 5 ภาพเหยื่อ

ที่มาภาพ: <https://mgronline.com/dhamma/detail/9580000074836>

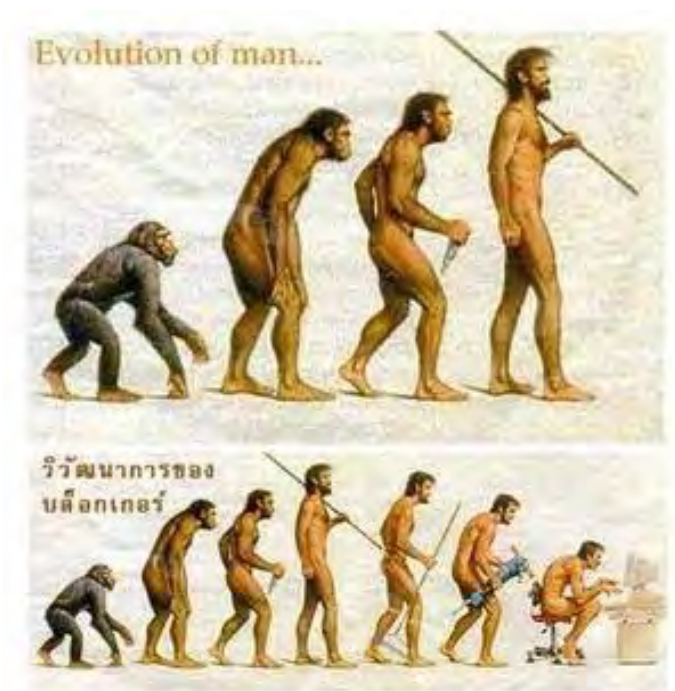
ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงสากล

หมายถึงสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งของที่ถูกล่าให้ตกหลุมพรางและขาดเสรีภาพในด้านต่างๆ กระทั่งอาจอันตรายถึงชีวิต

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงศิลปะ

มักเป็นสัญลักษณ์ของความเปราะบาง ความไม่รู้ หรือการถูกเอารัดเอาเปรียบ

3.6 มนุษย์



มหาวิทยาลัยศิลปากร สภานิติศาสตร์

ภาพที่ 6 ภาพมนุษย์

ที่มาภาพ: <https://guru.sanook.com/7883/>

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงสากล

เป็นสิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่งในวงศ์สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม มีสมองที่พัฒนาสูงและสามารถใช้ภาษา ความคิดเชิงนามธรรม และเครื่องมือ มีระบบสังคม วัฒนธรรม และพฤติกรรมที่ซับซ้อน

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงศิลปะ

มีบทบาททั้งผู้กระทำและผู้ถูกกระทำในระบบสังคมโดยแบ่งเป็นชนชั้นปกครองและชนชั้นแรงงานผ่านสีหน้า แววตา องค์กรประกอบและเครื่องแต่งกาย

3.7 บัวใต้ตม



ภาพที่ 7 ภาพบัวสี่เหล่า

ที่มาภาพ:

https://www.facebook.com/permalink.php/?story_fbid=495292609521304&id=100071217071891&locale=ar_AR&dl_redirect=1#no_universal_links

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงสากล

บัวใต้ตมหมายถึงระยะเริ่มต้นของพืชบัวที่ยังไม่พ้นจากผิวน้ำ ซึ่งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีแสงน้อยและออกซิเจนต่ำ พืชในระยะนี้ยังไม่สามารถสังเคราะห์แสงได้เต็มที่ และมีการเติบโตจำกัด

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงศิลปะ

แทนสภาวะของบุคคลที่ยังไม่สามารถพัฒนา เติบโต หรือเข้าถึงความรู้ ความจริงได้

3.7.1 บัวพื้หน้า

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงสากล

บัวพื้หน้าคือช่วงที่ดอกบัวเติบโตจนโผล่พ้นจากผิวน้ำ สามารถรับแสงแดดเพื่อสังเคราะห์แสงได้อย่างเต็มที่ ถือเป็นระยะที่พืชเจริญเติบโตเต็มวัย และสามารถขยายพันธุ์ได้

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงศิลปะ

สื่อถึงการหลุดพ้นหรือการบรรลุถึงภาวะที่สูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเชิงศีลธรรม ปัญญา หรือการตื่น

3.8 ชุดสูท



ภาพที่ 8 ภาพชุดสูท

ที่มาภาพ: <https://nggtimepieces.com/trending/types-of-suit>

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงสากล

เป็นเครื่องแต่งกายมาตรฐานสำหรับผู้ใหญ่ในบริบททางธุรกิจหรือทางการ ประกอบด้วยเสื้อแจ็กเก็ตและกางเกง มักใช้เพื่อแสดงถึงคุณภาพ ความเป็นมืออาชีพ และการให้เกียรติสถานการณ์

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงศิลปะ

แทนภาพลักษณ์ของความเป็นทางการ เป็นผู้มีอำนาจทางเศรษฐกิจ หรือสถานะทางสังคมที่ได้รับการยอมรับในเชิงสถาบัน

3.9 ป้ายโฆษณา

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงสากล

เป็นสื่อกลางสำหรับเผยแพร่ข้อมูลเชิงพาณิชย์หรือประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่หลักในการนำเสนอผลิตภัณฑ์ บริการ หรือข้อมูลสู่สาธารณชน มักติดตั้งในพื้นที่ที่มีผู้คนผ่านไปมาจำนวนมาก เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้สูงสุด

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงศิลปะ

เครื่องมือการสื่อสารที่มีเป้าหมายหลักคือการชักจูงหรือโน้มน้าว มักสะท้อนถึงระบบบริโภคนิยมและความต้องการทางการตลาด

3.10 วัตถุมงคล



ภาพที่ 9 ภาพวัตถุมงคล

ที่มาภาพ: <https://blog.allonline.7eleven.co.th/amulet24/amulet/8-sacred-objects-to-enhance-your-financial-l>

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงสากล

วัตถุมงคลหมายถึงวัตถุที่ได้รับการปลุกเสกหรือผ่านพิธีกรรมเพื่อให้มีพลังพิเศษตามความเชื่อ เช่น ป้องกันภัย เสริมโชคลาภ หรือเสริมสิริมงคล มักมีความเกี่ยวข้องกับศาสนา ความเชื่อท้องถิ่น

และวัฒนธรรม เป็นวัตถุที่ได้รับการยกย่องว่ามีคุณค่าทางจิตวิญญาณ ใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ หรือป้องกันภัย อิงอยู่บนระบบความเชื่อและวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่ม

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงศิลปะ

แทนเครื่องมือที่ใช้ยึดเหนี่ยวความหวังของมนุษย์ในภาวะจิตใจที่ไม่มั่นคง แต่ในบางมุมมอง สะท้อนถึงการให้ความเชื่อเพื่อแก้ไขปัญหาทางโครงสร้าง และกลายเป็นกลไกหนึ่งของการควบคุม ผู้คนบางกลุ่มเป้าหมาย

3.11 เทวดา



ภาพที่ 10 ภาพเทวดาศาสนาพุทธ

ที่มาภาพ: https://th.wikipedia.org/wiki/เทวดา_%28ศาสนาพุทธ%29

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงสากล

เทวดา (Angel) เป็นสิ่งมีชีวิตเหนือธรรมชาติในศาสนาใหญ่หลายศาสนา เช่น ศาสนาคริสต์ และยิว ทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสารของพระเจ้า หรือเป็นผู้ปกป้องมนุษย์ โดยไม่มีรูปร่างที่แน่นอน แต่อาจถูกพรรณนาให้มีลักษณะคล้ายมนุษย์ที่มีปีก เป็นตัวแทนของสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือพลังเหนือธรรมชาติ ซึ่งมักทำหน้าที่เป็นผู้ปกป้องหรือสื่อกลางระหว่างมนุษย์กับสิ่งสูงสุดในระบบความเชื่อหลากหลาย วัฒนธรรม

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงศิลปะ

เป็นภาพตัวแทนของ "อำนาจที่มองไม่เห็น" ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างความศรัทธา แต่ในขณะเดียวกันอาจกลายเป็นภาพแทนของอำนาจที่ไม่อาจโต้แย้งได้ในระบบสังคม

3.12 พินอคคิโอ



ภาพที่ 11 ภาพพินอคคิโอ

ที่มาภาพ

<https://www.google.com/url?sa=i&url=http%3A%2F%2Fkids8zone.blogspot.com%2F2017%2F04%2Ftalepinocchio.html&psig=AOVaw2W13a3AALfBzmCgaiaY16p&ust=1745849639610000&source=images&cd=vfe&opi=89978449&ved=0CBcQjhxqFwoTCND5ze6y-lwDFQAAAAAdAAAAABAY>

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงสากล

พินอคคิโอเป็นตัวละครสมมติในวรรณกรรมเยาวชนสัญชาติอิตาลีที่ปรากฏครั้งแรกในปี ค.ศ. 1883 ในนิทาน The Adventures of Pinocchio เขียนโดย คาร์โล คอลโลดี (Carlo Collodi) ตัวละครนี้เป็นหุ่นไม้ที่มีชีวิตและเป็นที่ยึดจากลักษณะเด่นคือ "จมูกที่ยาวขึ้นเมื่อโกหก" ซึ่งถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในบริบททางสังคมและจิตวิทยาเพื่อสื่อถึงพฤติกรรมการโกหกและผลทางจริยธรรมที่ตามมา

ข้อมูลสัญลักษณ์เชิงศิลปะ

พินอคคิโอเป็นตัวละครหุ่นไม้ในวรรณกรรมเยาวชน ที่จมูกจะยาวขึ้นเมื่อพูดโกหก มักใช้เป็นสัญลักษณ์ของการไม่ซื่อสัตย์ในบริบททางสังคมและจริยธรรม

4. ศิลปนกรณศึกษา

4.1 ประทีป คชบัว

รูปแบบผลงานของประทีป คชบัว มีลักษณะโดดเด่นในแนวจิตรกรรมเหนือจริง (Surrealism) โดยเน้นการถ่ายทอดจินตนาการเหนือธรรมชาติควบคู่กับการแฝงนัยทางสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ความเชื่อ และปรัชญาชีวิต งานของท่านมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในการนำเสนอรูปแบบมนุษย์ในภาวะที่วิปริตหรือเกินจริง เพื่อสะท้อนสภาวะภายในจิตใจและความซับซ้อนของสังคมร่วมสมัย ผลงานจิตรกรรมของเขามีความประณีตในเชิงเทคนิค ใช้สีสันทันที่เข้มข้นและองค์ประกอบที่สื่ออารมณ์ได้อย่างทรงพลัง ทั้งยังแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจลึกซึ้งในธรรมชาติของมนุษย์และความเชื่อทางจิตวิญญาณ ผลงานของอาจารย์ประทีปจึงมิใช่เพียงการสร้างสรรคทางศิลปะ หากแต่ยังเป็นการตั้งคำถามและสะท้อนข้อเท็จจริงของสังคมในเชิงปรัชญาอย่างลึกซึ้ง เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางทั้งในระดับชาติและนานาชาติ



ภาพที่ 12. ประทีป คชบัว

ที่มาภาพ: <https://www.posttoday.com>



ภาพที่ 13 ประทีป คชบัว, *เทณี เทห์*, 2561, เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ, ขนาด 200 x 145 ซม.

ที่มาภาพ: www.seefoon.com

4.2 Todd Schorr

รูปแบบผลงานของ Todd Schorr มีความโดดเด่นในแนว Pop Surrealism ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างจินตนาการเหนือจริงกับภาพลักษณ์ทางวัฒนธรรมสมัยนิยม โดยมีลักษณะเฉพาะในด้านความละเอียดประณีตของเทคนิคการวาด และการใช้สีที่จัดจ้าน งานของ Schorr มักเต็มไปด้วยรายละเอียด ถ่ายทอดฉากที่มีความวุ่นวายและแฟนตาซี โดยแฝงไว้ด้วยสัญลักษณ์ วาทกรรมทางสังคม และการเสียดสีวัฒนธรรมอเมริกันร่วมสมัย ทั้งนี้ เขาได้รับอิทธิพลจากการ์ตูนแนวคลาสสิก ศิลปะยุคเรอเนซองส์ โฆษณาในยุคหลังสงคราม และภาพยนตร์สมัยใหม่ นำมาสังเคราะห์เป็นภาพจิตรกรรมที่มีมิติทั้งทางสายตาและเนื้อหาลักษณะเข้มข้น จนกลายเป็นหนึ่งในศิลปินที่โดดเด่นในวงการ Pop Surrealism



ภาพที่ 14 Todd Schorr

ที่มาภาพ: https://en.m.wikipedia.org/wiki/Todd_Schorr



ภาพที่ 15 Todd Schorr, *Artist in a bubble*, 2018, เทคนิคสีอะคริลิกบนผ้าใบ, ขนาด 96 x 85 นิ้ว

ที่มาภาพ: <https://toddschorr.com/>

4.3 James Gurney

เป็นศิลปินและนักเขียนชาวอเมริกัน ซึ่งเป็นที่รู้จักจากผลงานหนังสือภาพประกอบชุด *Dinotopia* ที่ถ่ายทอดในรูปแบบบันทึกการสำรวจของนักเดินทางในศตวรรษที่ 19 ณ เกาะยูโทเปีย สมมติ ที่มีมนุษย์และไดโนเสาร์สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติภายใต้จินตนาการอันกว้างไกล

ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลด้านทฤษฎีแสงและสีจาก James Gurney ซึ่งได้อธิบายถึงการสังเกต และวิเคราะห์คุณสมบัติของสีและเม็ดสีอย่างเป็นระบบ ข้าพเจ้าได้ศึกษาลึกลงไปถึงเคล็ดลับ เทคนิค และวิธีการใช้แสงและสีตามแนวทางของเขา เพื่อนำมายกระดับคุณภาพของงานจิตรกรรม โดยเฉพาะในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ซึ่งมุ่งนำเสนอภาพจินตนาการที่สะท้อนกลไกของความเหลื่อมล้ำทางสังคม ผ่านบริบทของความเชื่อและศรัทธา การศึกษาทฤษฎีแสงและสีของ James Gurney ช่วยให้ข้าพเจ้าสามารถประยุกต์ใช้เทคนิคดังกล่าวเพื่อสร้างบรรยากาศที่มีอิทธิพลต่ออารมณ์และเปิดพื้นที่ให้ผู้ชม เข้าถึงจินตนาการได้ลึกยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ที่ต้องการกระตุ้น

ให้ผู้ชมตั้งคำถามต่อความเป็นจริงที่ถูกสร้างขึ้น และพิจารณาความเชื่อในระบบสังคมผ่านรูปทรงและแสงสีที่แปลกประหลาด



ภาพที่ 16 James Gurney

มหาวิทยาลัยศิลปากร สมานลิขสิทธิ์

ที่มาภาพ: <https://jamesgurney.com/>



ภาพที่ 17 James Gurney, *Dinosaur Parade*, 1992, เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ, ขนาด ไม่ระบุ

ที่มาภาพ: www.scad.edu/about/news-press-and-recognition/james-gurney-gives-free-lecture-and-demonstration-scad-museum-art

ศิลปินพจน์ “กลไกของการสร้างความเท็จให้เป็นความจริงผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัย” มีพื้นฐานมาจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอุดมการณ์และกระบวนการสร้างภาพลวงในสังคม เพื่อทำความเข้าใจกลไกที่ทำให้ความเท็จถูกนำเสนอในลักษณะที่คล้ายคลึงหรือถูกยอมรับว่าเป็นความจริง ข้าพเจ้าได้นำข้อมูลที่ได้จากข่าวสารเหตุการณ์ร่วมสมัย ตลอดจนกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมมาเป็นฐานแนวคิดสำคัญในการต่อยอดและพัฒนาผลงานศิลปินพจน์ชุดนี้ ในการสร้างสรรค์ผลงาน ข้าพเจ้าได้เลือกใช้สัญลักษณ์เชิงทัศนศิลป์เป็นเครื่องมือหลักในการถ่ายทอดเนื้อหา โดยมุ่งเน้นการสะท้อนโครงสร้างอำนาจ การแสวงหา และกระบวนการกดทับชนชั้นล่าง ผ่านองค์ประกอบด้านรูปทรง สี และการจัดวางที่มีนัยสำคัญ เพื่อเปิดพื้นที่ให้ผู้ชมได้ตีความเชื่อมโยงกับประสบการณ์ส่วนตัว และตั้งคำถามต่อสภาพความเป็นจริงที่ดำรงอยู่ทั้งนี้ ผลงานศิลปินพจน์ชุดดังกล่าวตั้งอยู่บนแนวทางของศิลปะเพื่อการวิพากษ์สังคม โดยมีเป้าหมายเพื่อกระตุ้นการขบคิด วิพากษ์ และผลักดันให้เกิดการตั้งคำถามต่อโครงสร้างทางสังคมที่มีความไม่เท่าเทียมและความอยุติธรรมซ่อนเร้นอยู่ ผ่านการนำเสนอในรูปแบบจิตรกรรมร่วมสมัยที่ให้ความสำคัญกับการเปิดพื้นที่ทางความคิดมากกว่าการสรุปความหมายเพียงมิติเดียว

ดังนั้น ผลงานศิลปินพจน์ชุดนี้จึงเป็นผลลัพธ์ของการศึกษาค้นคว้าทั้งในเชิงทฤษฎี เอกสารอ้างอิง และการวิเคราะห์ข้อมูลจริงในสังคมร่วมสมัย ซึ่งทั้งหมดนี้ได้ถูกนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการสร้างสรรค์ เพื่อให้ผลงานสามารถสื่อสารเนื้อหาได้อย่างมีมิติและสอดคล้องกับบริบทที่ตั้งใจนำเสนออย่างแท้จริง

บทที่ 3

การพัฒนาและวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

การศึกษาเรื่องกลไกของการสร้างความเข้าใจเป็นความจริงผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัยเป็นงานวิจัยสร้างสรรค์ที่มุ่งค้นคว้าข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลภาคเอกสาร และนำข้อมูลที่ได้ไปปรับใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจถึงกระบวนการในการเกิดกลไกที่สร้างความเหลื่อมล้ำทางสังคมโดยการทำให้อุปกรณ์กลายเป็นข้อเท็จจริงซึ่งสามารถพบเห็นได้ทั่วไปในสังคมปัจจุบัน ดังนั้นจึงมีการศึกษาถึงอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. ศิลปะกับการวิพากษ์สังคม
3. สัญลักษณ์และการสื่อสารในงานจิตรกรรม
4. ศิลปกรรมศึกษา

ซึ่งถือเป็นการสำรวจข้อมูล เพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาความคิดและวิธีการสร้างสรรค์ โดยสามารถกล่าวถึงในรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการประมวลความคิด
2. ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์
3. ขั้นตอนการสร้างภาพร่างผลงาน (sketch)
4. อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
5. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน
6. ตรวจสอบความเรียบร้อยของผลงาน

1. ขั้นตอนการประมวลความคิด

1.1 การเลือกประเด็นจากสถานการณ์ร่วมสมัย

เริ่มต้นด้วยการสำรวจข่าวสาร เหตุการณ์ หรือประเด็นทางสังคมที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน ซึ่งมีนัยสำคัญต่อโครงสร้างความคิดหรือสะท้อนสถานะของสังคม เพื่อใช้เป็นเนื้อหาเบื้องต้นในการสร้างสรรค์ผลงาน

1.2 การเชื่อมโยงเนื้อหากับความเชื่อและเหตุผลทางวิทยาศาสตร์

นำเนื้อหาที่เลือกไว้มาพิจารณาเชิงลึก โดยเชื่อมโยงกับระบบความเชื่อของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อทางศาสนา ปรัชญา หรือวัฒนธรรม ร่วมกับการวิเคราะห์ในเชิงเหตุผล วิทยาศาสตร์ และข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง เพื่อเปิดมุมมองที่หลากหลายต่อประเด็นนั้น ๆ

1.3 การถกเถียงและสังเคราะห์แนวความคิด

จากการวิเคราะห์ข้างต้นข้าพเจ้าจะประมวลมุมมอง ความรู้สึก และทัศนะส่วนตัวที่มีต่อประเด็นนั้น ๆ โดยพิจารณาจากประสบการณ์ชีวิต บริบททางสังคม และแนวคิดเชิงจริยธรรม เพื่อสังเคราะห์ออกมาเป็นแนวความคิดหลักที่จะนำไปใช้ในการสร้างผลงานศิลปะ

2. ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

2.1 การวิเคราะห์เส้น

ศึกษาลักษณะของเส้นที่ปรากฏในผลงานโดยเส้นโครงสร้างหลักและใช้เส้นนำสายตาหรือเส้นที่ไม่มีเส้นหรือเส้นลวง โดยเส้นโครงสร้างหลักพิจารณาทิศทางให้กลมกลืน ไม่ขัดแย้งกันเพื่อให้องค์ประกอบภาพค่อนข้างสบายตา และจังหวะของเส้นว่ามีบทบาทในการกำหนดความเคลื่อนไหวหรือถ่ายทอดอารมณ์ของผลงานจึงใช้เส้นนำสายตาและเส้นลวงเพื่อเสริมความสำคัญของจุดเด่นเพื่อให้เป็นจิตวิทยาผู้ชมหันไปสนใจในตำแหน่งที่มาจากเส้นนำสายตานั้น ๆ

2.2 การวิเคราะห์สี

พิจารณาการเลือกใช้สีในผลงาน ทั้งในแง่ของโทนสีหลัก ความสัมพันธ์ระหว่างสี ตลอดจนความเข้มอ่อนของสี โดยศึกษาว่าสีที่เลือกใช้นั้นสะท้อนอารมณ์ ความรู้สึก หรือบรรยากาศของภาพได้อย่างไร และมีความสอดคล้องกับเนื้อหา แนวคิด และความหมายที่ข้าพเจ้าต้องการสื่อหรือไม่ โดย

ผลงานศิลปะชนิดนี้ของข้าพเจ้าจะมีสีโทน Pastel เป็นหลักเพื่อความสบายตาของสีบรรยากาศ เพื่อให้เกิดความขัดแย้งและสับสนกับเนื้อหาที่มีความจริงจัง แต่ยังคงใช้สีคู่ตรงข้ามที่สดและให้ความรู้สึกสนุกสนานร่วมด้วยเพื่อความน่าสนใจของผลงาน ดังนั้นผลงานข้าพเจ้าจะให้ความสำคัญเรื่องสีบรรยากาศเป็นพิเศษ เนื่องจากทฤษฎีและเทคนิคการใช้สีสามารถส่งเสริมให้ผลงานข้าพเจ้ามีความสุนทรีย์ภาพและน่าเชื่อถือมากขึ้น

2.3 การวิเคราะห์รูปทรง

ลักษณะของรูปทรงที่ปรากฏในผลงานเป็นรูปทรงจินตนาการ ลักษณะเหมือนจริงและเหนือจริง โดยพิจารณาว่ารูปทรงเหล่านั้นมีบทบาทเชิงสัญลักษณ์ต่อเนื้อหาอย่างไร และส่งเสริมแนวคิดของผลงานในด้านใด จากนั้นจะวิเคราะห์ถึงลักษณะความใหญ่หรือเล็กกว่าความเป็นจริงเพื่อสะท้อนถึงอารมณ์และความรู้สึกและส่งผลให้ผู้ชมเกิดการตั้งคำถามถึงความผิดธรรมชาติของรูปทรงนั้นๆ โดยผลงานทุกชิ้นจะมีรูปทรงที่ออกแบบขึ้นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของข้าพเจ้า

2.4 การวิเคราะห์แสงและเงา

พิจารณาทิศทางของแสงและการใช้เงาในภาพว่ามีผลต่อการสร้างมิติ ความลึก และการเน้นองค์ประกอบใดในภาพ รวมถึงการใช้แสงและเงาเพื่อสร้างอารมณ์หรือบรรยากาศ และสะท้อนความหมายที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในเชิงนามธรรมหรือเชิงสัญลักษณ์ โดยผลงานของข้าพเจ้าจะมีลักษณะของแสงและเงาที่หนักแน่นและชัดเจนเพื่อสร้างมวลและมิติที่ส่งผลต่อความโดดเด่นของรูปทรง และเงาตกกระทบจากวัตถุหนึ่งไปสู่วัตถุหนึ่งเพื่อเพิ่มความน่าสนใจของค่าน้ำหนักเงาที่อยู่ในเงาและแสงที่อยู่ในเงาตกกระทบซึ่งมีอิทธิพลต่อสีบรรยากาศในผลงานเป็นอย่างมากที่จะเพิ่มความลึกกลับ ชับซ้อนและน่าสนใจให้ผลงานของข้าพเจ้า

2.5 การวิเคราะห์พื้นที่ว่าง

การใช้พื้นที่ภายในผลงานจะมีการจัดวางอย่างสมดุลหรือขัดแย้ง และพื้นที่เหล่านี้ส่งผลต่อการนำเสนอ การสร้างจังหวะภาพ และการเน้นจุดสำคัญในองค์ประกอบอย่างไร โดยลักษณะผลงานข้าพเจ้าจะมีองค์ประกอบที่มีรูปทรงค่อนข้างเยอะ แต่มักจะมีพื้นที่ว่างที่ส่งผลต่อการนำเสนอไว้ทุกๆ ผลงานเพื่อความสบายตาและให้ผู้ชมได้เพลิดเพลินกับผลงานศิลปะของข้าพเจ้าได้เป็นเวลานาน

2.6 การวิเคราะห์พื้นผิว

ลักษณะของพื้นผิวที่ปรากฏ ไม่ว่าจะพื้นผิวจริงจากเทคนิคการลงสี หรือพื้นผิวที่จำลองขึ้นผ่านการใช้แสง สี หรือเส้น โดยข้าพเจ้าพิจารณาว่าพื้นผิวเหล่านี้มีบทบาทในการสร้างความรู้สึก

จริง หรือกระตุ้นอารมณ์ของผู้ชมให้สัมพันธ์กับแนวคิดของผลงานได้ ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้จึงมีบางชิ้นงานที่ไปพื้นผิวจริงจากเทคนิคสีน้ำมันผสมผงแคลเซียมเพื่อสร้างความรู้สึกรวมจริงของรูปทรงที่วาดขึ้น โดยสัมพันธ์กับแนวคิดของกลไกการสร้างความจริงให้เป็นความจริงผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัย

3. ขั้นตอนการสร้างภาพร่างผลงาน

จากการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นข่าวสารในช่องทางต่าง ๆ ข้อมูลเหล่านี้ได้นำมาผ่านกระบวนการวิเคราะห์และตีความ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ในหัวข้อ “กลไกของการสร้างความจริงให้เป็นความจริงผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัย” ซึ่งมุ่งสำรวจและตั้งคำถามต่อบทบาทของภาพลักษณ์และกลไกของอำนาจในการบิดเบือนความจริงในสังคมปัจจุบันที่นำไปสู่ความเหลื่อมล้ำในสังคม แนวคิดดังกล่าวได้รับการถ่ายทอดผ่านจินตนาการและทัศนคติส่วนตัวของข้าพเจ้า โดยกำหนดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องอย่างมีเป้าหมาย พร้อมเขียนเนื้อหาเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด กำหนดจุดเด่น จุดรอง และองค์ประกอบสำคัญของภาพ ทั้งในด้านเนื้อหา สัญลักษณ์ และลำดับการเล่าเรื่อง ภายใต้การควบคุมโทนสี น้ำหนักแสงและเงา เพื่อสะท้อนบรรยากาศและความรู้สึกที่ต้องการสื่อสารเป็นผลงานจิตรกรรมร่วมสมัย ขั้นตอนดังกล่าวนำไปสู่การสร้างภาพร่างเบื้องต้น ซึ่งเป็นการสังเคราะห์ความคิดและจินตนาการให้เป็นรูปธรรม ก่อนขยายผลไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในลำดับต่อไป โดยขั้นตอนการสร้างภาพร่างมีดังนี้

3.1 การกำหนดเนื้อหาและแรงบันดาลใจ

เริ่มต้นด้วยการพิจารณาแนวคิดหลักที่ต้องการนำเสนอในผลงาน โดยอาศัยแรงบันดาลใจที่เกิดจากประสบการณ์ส่วนตัว สภาพสังคม ความเชื่อ หรือประเด็นข่าวสารในสังคม ซึ่งจะเป็นแกนกลางในการกำหนดทิศทางของภาพรวมผลงาน

3.2 การจัดทำแนวความคิด

เมื่อได้หัวข้อหรือประเด็นหลักแล้ว จึงนำมาเขียนและวิเคราะห์ให้เป็นแนวความคิดที่ชัดเจน โดยอธิบายว่าเนื้อหานั้นสะท้อนอะไร ต้องการสื่อสารกับผู้ชมอย่างไร และความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบในภาพมีบทบาทต่อการเล่าประเด็นที่นำเสนอ

3.3 การวิเคราะห์และกำหนดชื่อรูปทรงเบื้องต้น

ดำเนินการเขียนชื่อรูปทรงที่สามารถแทนแนวคิดหรืออารมณ์ในเนื้อหาได้ เช่น ใช้สัญลักษณ์หรือรูปทรงที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของตัวละคร เหตุการณ์ หรือแนวคิดนามธรรม เพื่อให้สามารถต่อยอดไปสู่การจัดองค์ประกอบในภาพ

3.4 การคัดเลือกรูปทรงหลักในการสร้างสรรค์

จากรูปทรงที่วิเคราะห์ไว้ จึงทำการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของรูปทรงตามบทบาทในผลงาน ดังนี้

3.4.1 จุดเด่นหลัก เลือกรูปทรงที่มีความสำคัญต่อการสื่อสารเนื้อหาหลักของผลงาน ซึ่งจะเป็นจุดที่ผู้ชมให้ความสนใจมากที่สุด

3.4.2 จุดเด่นรอง ใช้รูปทรงที่มีความเกี่ยวข้องกับทั้งเนื้อหาและจุดเด่นหลัก เพื่อเสริมความหมายหรือเนื้อหาย่อยให้มีความสัมพันธ์กัน

3.4.3 องค์ประกอบเสริม เลือกรูปทรงที่ช่วยเติมเต็มภาพรวมของงาน แม้จะไม่ใช่วิวใจหลักของการสื่อสาร แต่ก็มีบทบาทในการสร้างบรรยากาศหรือความสมบูรณ์ของโครงสร้างภาพ

3.4.4 ฉากประกอบ กำหนดพื้นที่ ฉาก หรือบรรยากาศที่ช่วยเสริมอารมณ์ของภาพ และสร้างบริบทให้กับเนื้อหาหลัก เช่น สถานที่หรือสภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศ ความคุ้นชินกับสถานที่ของผู้ชมและอารมณ์ของผลงานให้มีความน่าสนใจ

3.5 การรวบรวมข้อมูลภาพต้นแบบ

ค้นหาหรือจัดทำภาพถ่ายต้นแบบ ทั้งจากแหล่งข้อมูลภายนอกหรือการถ่ายภาพด้วยตนเอง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการวาดภาพอย่างแม่นยำ ทั้งในแง่ของสัดส่วน แสงเงา และรายละเอียดที่ต้องการ

3.6 การออกแบบการจัดวางองค์ประกอบภาพ

วางแผนและกำหนดตำแหน่งของรูปทรงต่างๆ ภายในพื้นที่ภาพอย่างรอบคอบ เพื่อให้เกิดความสมดุลทางสายตา และส่งเสริมการสื่อความหมายตามแนวความคิด โดยอาศัยหลักการออกแบบ เช่น จุดสนใจ สมดุล จังหวะ และการเคลื่อนไหว

3.7 การตัดแปลงหรือออกแบบรูปทรงให้สอดคล้องกับสไตล์และเนื้อหา

ปรับเปลี่ยนรายละเอียดของรูปทรงต่างๆ ให้เข้ากับสไตล์ส่วนตัวและแนวคิดของผลงาน เช่น การเพิ่มลักษณะเหนือจริง การบิดเบือนรูปร่าง ผสมผสานรูปทรง หรือการเติมรายละเอียดเชิงสัญลักษณ์ เพื่อให้สื่อสารได้ดีและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

3.8 การสร้างภาพร่างลายเส้นผ่านอุปกรณ์ดิจิทัล

ดำเนินการวาดภาพร่างผ่านไอแพด โดยใช้โปรแกรมวาดภาพที่ช่วยให้สามารถปรับแก้และทดลององค์ประกอบได้อย่างอิสระ ก่อนจะนำไปสู่ขั้นตอนการสร้างผลงานจริง



ภาพที่ 18 ภาพขั้นตอนการสร้างภาพร่างผลงาน วัฒนธรรม”ทำ”

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์

3.9 การออกแบบโทนสีและบรรยากาศของภาพ

วิเคราะห์และกำหนดโทนสีที่จะใช้ในผลงาน โดยพิจารณาจากเนื้อหา อารมณ์ และรูปทรงที่เลือกไว้ เพื่อสร้างบรรยากาศที่เสริมการสื่อสารแนวคิดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งในส่วนของความรู้สึกและความสุนทรีย์ภาพ

4. อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน

- ดินสอ EE
- ดินสอสีขาว
- สีอะคริลิก
- โคร่งเฟรมไม้
- ไม้รองมือ
- ผ้าใบแคนวาส 380 gms
- ผงแคลเซียมงานฝีมือ
- เกรียง
- พู่กัน
- ผ้าเช็ดสีชนิดนุ่ม
- จานสี
- สีน้ำมัน
- น้ำมันลินสีด
- สื่อผสมสีน้ำมันชนิดแห้งเร็ว
- น้ำยาล้างพู่กันพอดิเฟรม
- น้ำมันสน

มหาวิทยาลัยศิลปากร งามวลยสิทธิ์

5. ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน

5.1 ขั้นตอนเตรียมวัสดุรองรับผลงาน (เฟรมผ้าใบ)

ดำเนินการตัดผ้าใบแคนวาสโดยเผื่อระยะจากขนาดจริงของผลงานแต่ละชิ้นออกไปด้านละประมาณ 6.5 เซนติเมตร ทั้งนี้เพื่อให้มีพื้นที่ขอบผ้าใบเพียงพอสำหรับการเย็บติดกับโครงเฟรมไม้ด้วยแม็กซีอิงผ้า การเว้นระยะดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถชิงผ้าใบได้ตึงแน่นอย่างเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้กระบวนการวาดภาพในขั้นตอนต่อไปสะดวกและแม่นยำมากยิ่งขึ้น



ภาพที่ 19 ภาพขั้นตอนเตรียมวัสดุรองรับผลงาน

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์

5.2 ขั้นตอนลงสีรองพื้น (imprimatura)

เมื่อชิงผ้าใบแคนวาสกับโครงเฟรมไม้จนเรียบร้อยแล้วจึงลงสีรองพื้นด้วยสีอะคริลิกโดยเลือกใช้เฉดสีที่สอดคล้องกับโทนสีภาพรวมของผลงานแต่ละชิ้น โดยให้คำนึงถึงค่าน้ำหนักเทา (grayscale value) เป็นสำคัญ เพื่อช่วยกำหนดน้ำหนักของแสงและเงาในภาพ เพื่อความสะดวกในการวางแผนการลงสีในขั้นตอนถัดไป ซึ่งจะทำให้สามารถควบคุมภาพรวมของผลงานได้ดียิ่งขึ้น



ภาพที่ 20 ภาพขั้นตอนลงสีรองพื้นผลงาน Fake Heaven

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์

5.3 ขั้นตอนร่างภาพผลงาน

ดำเนินการร่างภาพเบื้องต้นบนผ้าใบแคนวาสที่ลงรองพื้นแล้ว โดยใช้ดินสอ EE หรือดินสอสีขาวตามความเหมาะสมของลักษณะผลงานในแต่ละชิ้น ในการร่างภาพจะอ้างอิงจากภาพสเก็ชต้นแบบ โดยใช้วิธีการถ่ายภาพผ่านเครื่องโปรเจคเตอร์ลงบนผืนผ้าใบ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดสัดส่วนองค์ประกอบ และโครงสร้างของภาพต้นแบบได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ



ภาพที่ 21 ภาพขั้นตอนการร่างผลงาน Credulity is the best

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์

5.4 ลงสีภาพรวมด้วยสีอะคริลิก

เริ่มลงสีด้วยสีอะคริลิกตามโทนสีที่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้าในภาพรวมของผลงาน เพื่อสร้างบรรยากาศโดยรวมของสีให้ปรากฏชัดเจนก่อน โดยเฉพาะในส่วนของภาพคน ให้เน้นการใช้สีอะคริลิกสีขาวลงบริเวณที่เป็นน้ำหนักแสงและน้ำหนักกลางก่อนไปทางสว่าง เพื่อให้เกิดมิติของแสงที่ชัดเจน และเตรียมพื้นผิวให้พร้อมสำหรับการลงรายละเอียดที่ซับซ้อนในลำดับถัดไป



ภาพที่ 22 ภาพขั้นตอนลงสีภาพรวมผลงาน Fake Heaven

ขนาด 180 x 90 ซม

ที่มาภาพ: ชนปติ ลมนphanit

5.5 ขั้นตอนการผสมสีและสีอกลางของสีน้ำมัน

ทำการผสมสีน้ำมันตามโทนสีที่ปรากฏในภาพสเก็ทซ์ต้นแบบและสีของบรรยากาศโดยรวมในตัวผลงาน ซึ่งจะต้องพิจารณาความเหมาะสมของเฉดสีในแต่ละส่วนอย่างละเอียด เพื่อให้สามารถเตรียมเฉดสีไว้ล่วงหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ก็เพื่อความสะดวกและเพิ่มความต่อเนื่องในขั้นตอนของการลงสีด้วยสีน้ำมันในลำดับถัดไป ในระหว่างขั้นตอนการผสมสีนี้ จะต้องมีการผสม "สีอกลางของสีน้ำมัน" (Oil Medium) ลงไปด้วย เพื่อปรับคุณสมบัติของสีให้เหมาะสมต่อการใช้งาน โดยจะใช้ น้ำมันลินซีด (Linseed Oil) จำนวน 2 ส่วน และ สีอกลางสีน้ำมันชนิดแห้งเร็ว (Quick Drying Alkyd Medium) อีกจำนวน 2 ส่วน ผสมเข้าด้วยกันในอัตราส่วนที่เท่ากัน เพื่อให้ได้เนื้อสีกึ่งเหลวที่เหมาะสมต่อการใช้งาน และยังช่วยให้สีน้ำมันแห้งตัวได้เร็วขึ้น ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญสำหรับ



การลงสีในขั้นตอนภาพรวมของผลงาน

ภาพที่ 23 ภาพสีอกลางสีน้ำมันที่ใช้สร้างสรรค์ผลงาน

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์



ภาพที่ 24 ภาพการผสมสีน้ำมันที่ใช้สร้างสรรค์ผลงาน

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์

5.6 ลงสีภาพรวมด้วยสีน้ำมัน

เริ่มดำเนินการลงสีบนพื้นผิวผ้าใบด้วยสีน้ำมัน โดยยึดตามโทนสีที่ได้กำหนดไว้จากภาพสเก็ตช์และการวางแผนภาพรวมของผลงาน โดยใช้ เทคนิคการเคลือบสี (Glazing Technique) ซึ่งเป็นเทคนิคการทำสีแบบบางๆ ซ้อนทับกันหลายชั้น โดยเลือกใช้เฉดสีที่มีคุณสมบัติ "โปร่งแสง" (Transparent Color) เพื่อให้แสงสามารถผ่านสีชั้นบนไปถึงสีชั้นล่างได้ ซึ่งจะทำให้เกิดมิติของแสงเงา และโทนสีของวัตถุได้ การเคลือบสีจะถูกนำมาใช้ทั้งในบริเวณที่เป็นแสงสว่างและบริเวณที่เป็นเงามืด เพื่อสร้างบรรยากาศโดยรวมของภาพให้มีความนุ่มนวลต่อเนื่องและกลมกลืน



ภาพที่ 25 ภาพขั้นตอนลงสีภาพรวมผลงาน Credulity is the best

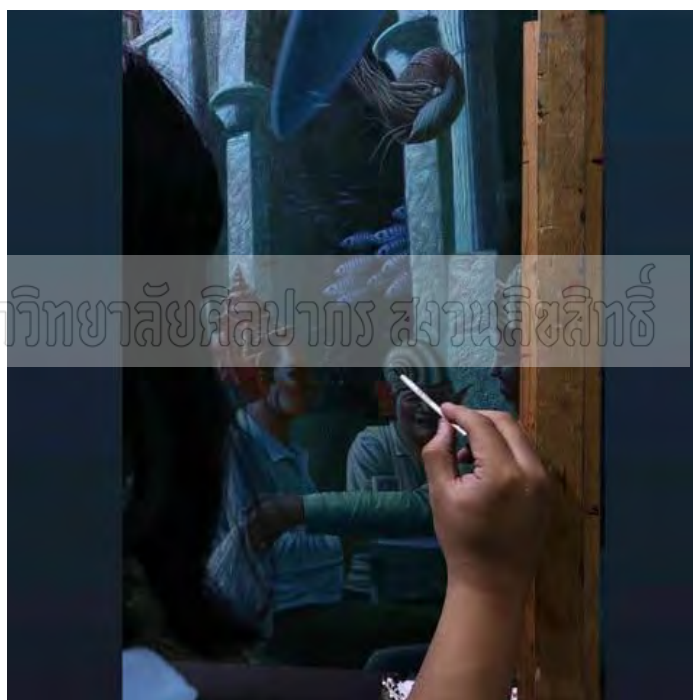
ขนาด 150 x 110 ซม

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์

5.7 ขั้นตอนการเก็บรายละเอียดด้วยสีน้ำมัน

ขั้นตอนนี้จะเริ่มหลังจากสีพื้นภาพแห้งสนิทแล้ว เพื่อป้องกันไม่ให้สีในชั้นรายละเอียดปะปนกันจนทำให้สีดูหม่นหรือไม่สดใสตามที่ต้องการ การลงสีจะเริ่มจากส่วนที่มีค่าน้ำหนักเข้มที่สุดของรูปทรง แล้วค่อย ๆ ไล่ไปยังส่วนที่อ่อนลง เพื่อควบคุมความสะอาดของสี

ในบริเวณเงาของรูปทรง จะใช้การผสมระหว่างสีทึบ (Opaque Color) และสีโปร่งแสง (Transparent Color) ตามความเหมาะสม ส่วนบริเวณที่มีแสงจะใช้เฉพาะสีทึบ เพื่อให้สีแน่น สว่าง และควบคุมค่าน้ำหนักของวัตถุได้ดี ขั้นตอนนี้จะดำเนินการกับทุกส่วนของภาพ



ภาพที่ 26 ภาพขั้นตอนเก็บรายละเอียดผลงาน Human's triumphal arch

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์

6. การตรวจสอบความเรียบร้อยของผลงาน

ขั้นตอนสุดท้ายนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์และลดข้อผิดพลาดให้น้อยที่สุด ขั้นตอนนี้ข้าพเจ้าจะต้องตรวจสอบภาพรวมของบรรยากาศสีและรายละเอียดของแต่ละรูปทรง หากพบส่วนที่ยังไม่เรียบร้อย หรือจำเป็นต้องปรับแต่งเพิ่มเติม จะต้องแก้ไขให้เสร็จสิ้นในขั้นตอนนี้ นอกจากนี้ยังรวมถึงการเก็บงานบริเวณขอบภาพ เพื่อให้ผลงานดูเรียบร้อยและเสร็จสมบูรณ์



มหาวิทยาลัยศิลปากร งามนสิทธิ์

ภาพที่ 27 ภาพการตรวจสอบความเรียบร้อยของผลงาน

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์

บทที่ 4

การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงาน

ระยะที่ 1 การพัฒนาผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ (ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2565)



ภาพที่ 28 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1

ชนบตี ลมุนพันธ์, *Alien woman*, 2565, เทคนิคสีน้ำมันบนแผ่นไม้, ขนาด 80 x 60 ซม

ที่มาภาพ: ชนบตี ลมุนพันธ์

ด้านเนื้อหา

ผลงานศิลปะชุดนี้ถือเป็นการริเริ่มกระบวนการสร้างสรรค์ที่ข้าพเจ้าได้เริ่มต้นพัฒนาความคิดด้านเนื้อหาอย่างจริงจัง โดยอาศัยแรงบันดาลใจจากความสนใจส่วนตัวเป็นรากฐานสำคัญในการกำหนดทิศทางของผลงาน ข้าพเจ้าเลือกหยิบยกแนวคิดเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตทรงปัญญาที่อยู่เหนือจินตนาการของมนุษย์ทั่วไป ซึ่งมักถูกเรียกขานในวัฒนธรรมร่วมสมัยว่า "เอเลี่ยน" มาเป็นแรงบันดาลใจหลัก รูปทรงของสิ่งมีชีวิตประหลาด รวมถึงโครงสร้างรูปร่างที่ผิดแผกจากสิ่งมีชีวิตที่เราคุ้นเคย ถูกนำมาใช้เป็นสื่อในการตั้งคำถามถึงการดำรงอยู่ของสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่สามารถพิสูจน์ทราบได้ด้วยหลักฐานทางวิทยาศาสตร์หรือประจักษ์พยานที่ชัดเจน ผลงานชุดนี้จึงมิได้เพียงแต่ถ่ายทอดจินตนาการส่วนตัวเท่านั้น หากยังเป็นการเปิดพื้นที่ให้เกิดการตั้งคำถามถึงสรรพสิ่งที่อยู่นอกเหนือกรอบการรับรู้และความเข้าใจของมนุษย์ เป็นการปลุกเร้าจินตนาการของผู้ชมให้มีส่วนร่วมในการสำรวจความเป็นไปได้ที่ยังมิได้ถูกจำกัดโดยข้อเท็จจริง ทั้งยังสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ความเชื่อ และความไม่แน่นอนที่ดำรงอยู่ในโลกยุคปัจจุบัน

ด้านเทคนิค มหาวิทยาลัยศิลปากร สวทช. สวทช. สวทช.

ในด้านกระบวนการสร้างสรรค์ ข้าพเจ้าเลือกใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำมันบนแผ่นไม้ เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดแนวคิด โดยได้มีการทดลองนำผงแคลเซียมมาผสมเข้ากับสีน้ำมัน เพื่อสร้างสรรค์พื้นผิวที่มีลักษณะขรุขระคล้ายพื้นผิวของดวงจันทร์ อันเป็นการเสริมบรรยากาศให้แก่ฉากหลังของผลงาน พร้อมทั้งใช้พื้นผิวที่แตกต่างนี้ในการเน้นย้ำเรื่องความสมจริงเชิงผิวสัมผัสในงานศิลปะร่วมสมัย เทคนิคการวางสีในชั้นแรกจะใช้วิธีการลงสีเคลือบบาง ๆ (glazing) เพื่อสร้างโทนสีเบื้องต้นอย่างนุ่มนวล ก่อนจะค่อย ๆ บรรจงวาดและเกลี่ยเฉดสีให้เกิดมิติ แสง และเงาที่ซับซ้อน โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างโทนสีเย็นและโทนสีร้อนในการกำหนดอุณหภูมิของสีอย่างละเอียดอ่อน ทั้งนี้เพื่อสร้างบรรยากาศที่แปลกใหม่ เสมือนฉากในอวกาศแบบแฟนตาซี ที่มีทั้งความลึกลับ ความงดงาม และความน่าครุ่นคิดในเวลาเดียวกัน

กระบวนการเลือกใช้เทคนิคและวิธีการเหล่านี้ ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มมิติและคุณภาพทางทัศนศิลป์ให้แก่ผลงาน หากยังสะท้อนความตั้งใจของข้าพเจ้าในการทดลองและพัฒนาฝีมือด้านการใช้สีและวัสดุ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดแนวคิดและจินตนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด อันนำไปสู่การสร้างผลงานศิลปะที่มีเอกลักษณ์และสอดคล้องกับแนวทางการสร้างสรรค์ที่ข้าพเจ้าตั้งเป้าไว้

ระยะที่ 2 การพัฒนาผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์ (ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2566)



มหาวิทยาลัยศิลปากร สมานลิวสิทธิ์

ภาพที่ 29 ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1

ธนบดี ลมุนพันธ์, *Born*, 2566, เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ, ขนาด 120 x 120 ซม

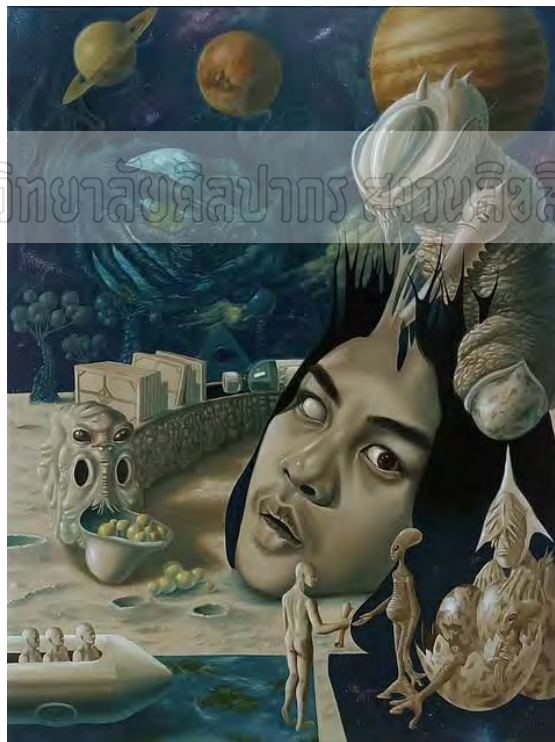
ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์

ด้านเนื้อหา

ผลงานชุดนี้สะท้อนการพัฒนาทางความคิดอย่างเป็นระบบ โดยข้าพเจ้าได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการกำเนิดของสิ่งมีชีวิตทรงปัญญาซึ่งอยู่นอกเหนือจินตนาการของมนุษย์มาเป็นแกนหลักในการสร้างสรรค์ ผ่านการอ้างอิงถึงภาพลักษณ์ของ “เอเลี่ยน” ในวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อสื่อถึงการดำรงอยู่ของสิ่งที่มนุษย์ไม่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยเหตุผลหรือหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ การตั้งคำถามเชิงอภิปรายดังกล่าวเชื่อมโยงกับตำนานการกำเนิดมนุษย์ในเรื่องของ “อดัมและเอวา” ซึ่งเป็นจุดกำเนิดของชีวิตและสัญลักษณ์ของการรับรู้ความจริงในรูปแบบที่ถูกกำหนดโดยอำนาจสูงสุด ผลงานจึงเป็นการท้าทายต่อกรอบคิดแบบดั้งเดิม และเปิดพื้นที่ให้ผู้ชมได้สำรวจแนวคิดเรื่องความเชื่อ ความจริง และการกำเนิดจากมุมมองที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

ด้านเทคนิค

ในด้านกระบวนการสร้างสรรค์ ข้าพเจ้าเลือกใช้สีน้ำมันบนผ้าใบ ซึ่งเป็นวัสดุที่คุ้นเคย และวัสดุรองรับทางเทคนิคได้ดี และสามารถใช้กับการสร้างพื้นผิวที่มีมิติได้ โดยได้ทดลองผสมผงแคลเซียมเข้ากับสีน้ำมันเพื่อสร้างพื้นผิวขรุขระ เสมือนพื้นผิวของพื้นดินและพื้นผิวของเอเลี่ยน เป็นการขยายบริบทของฉากและพื้นผิวที่น่าเสนอถึงความจริงที่คลุมเครือเพื่อนำไปสู่โลกแฟนตาซีที่สะท้อนความลึกลับและความไม่แน่นอน เทคนิคการลงสีเริ่มจากการเคลือบสีบาง (glazing) เพื่อวางโทนพื้นฐาน จากนั้นจึงค่อย ๆ สร้างมิติของแสงและเงาด้วยความละเอียดอ่อน โดยเฉพาะการจัดการระหว่างพื้นผิวแท้และพื้นผิวเทียมในผลงาน เพื่อสะท้อนภาวะของความเชื่อ วิธีการเหล่านี้ ล้วนเป็นกระบวนการพัฒนาทางเทคนิคที่มุ่งสู่การถ่ายทอดเนื้อหาเชิงลึกให้ภาพมีการสร้างสรรค์ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น



ภาพที่ 30 ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2

ธนบดี ลมุนพันธ์, *Confused*, 2566, เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ, ขนาด 120 x 90 ซม

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์

ด้านเนื้อหา

ผลงานศิลปะชุดนี้นำเสนอแนวคิดที่ผสมผสานระหว่างจินตภาพในอนาคตและประเด็นสิ่งแวดล้อม ผ่านมุมมองต่อการกระทำของมนุษย์ที่ตั้งคำถามต่อสิ่งรอบข้าง โดยข้าพเจ้าได้จินตนาการถึงความเป็นไปได้ของการมีอยู่ของสิ่งมีชีวิตทรงปัญญานอกเหนือจากมนุษย์ ต่อยอดจากผลงานในระยะที่1 และตั้งคำถามถึงท่าทีหรือพฤติกรรมของสิ่งมีชีวิตเหล่านั้นในบริบทของโลกที่ถูกกระทำโดยมนุษย์ เนื้อหาของผลงานจึงไม่ได้สะท้อนเพียงความกังวลต่อสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังเชื่อมโยงกับจินตนาการด้านวิทยาศาสตร์และอนาคต เป็นการสร้างบทสนทนาระหว่างจินตนาการ ความจริง และความรับผิดชอบของมนุษยชาติอย่างลุ่มลึก โดยใช้สิ่งมีชีวิตประหลาดทรงปัญญาซึ่งเป็นเนื้อหาสำคัญสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ขึ้นได้ไม่ว่าจะเป็นความจริงหรือไม่ก็ตาม

ด้านเทคนิค

ผลงานชุดนี้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับคุณสมบัติของ “สี” โดยเฉพาะการควบคุมความทึบแสงและโปร่งแสงอย่างละเอียดอ่อน สีทึบแสงถูกใช้ในบริเวณของแสงเพื่อสร้างมิติที่หนักแน่น ส่วนสีโปร่งแสงถูกใช้ในบริเวณเงาเพื่อถ่ายทอดบรรยากาศที่แผ่ความลึกลับและมีชีวิต เทคนิคดังกล่าวสะท้อนถึงความตั้งใจในการ “ยกระดับของสี” ให้เป็นหัวใจสำคัญของการสื่อสารทางทัศนศิลป์ นอกจากนี้ยังมีความโดดเด่นด้านรูปทรงและองค์ประกอบที่แสดงถึงจินตนาการอันแปลกใหม่ แต่ยังคงรักษาความสมจริงในระดับหนึ่ง ทำให้ผลงานมีความน่าสนใจทั้งในเชิงรูปธรรมและนามธรรม ผลงานจึงสะท้อนถึงการค้นคว้า ทดลอง และริเริ่มพัฒนาแนวทางผลงานของข้าพเจ้าทั้งในเชิงแนวคิดและเทคนิคทางศิลปะ

ระยะที่3 ผลงานก่อนศิลปินพันธ์ (ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2566)



ภาพที่ 31 ผลงานก่อนศิลปินพันธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 1

ธนบดี ลมุนพันธ์, *Bird Poop*, 2567, เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ, ขนาด 160 x 95 ซม

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์

ด้านเนื้อหา

ผลงานจิตรกรรมชุดนี้สะท้อนพัฒนาการทางความคิดต่อเนื่องจากระยะที่2 โดยข้าพเจ้าได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการกำเนิดของสิ่งมีชีวิตทรงปัญญาในบริบทที่อยู่นอกเหนือความเข้าใจและขอบเขตของมนุษย์ ผ่านการจินตนาการถึงภูมิภาคต่างดาวที่ปรากฏทั้งสิ่งมีชีวิตมนุษย์ต่างดาว (เอเลี่ยน) นักบินอวกาศ และสิ่งมีชีวิตบนโลก เช่น นกกระจอก ในบริบทที่ไม่คุ้นเคย ภาพลักษณะของเอเลี่ยนที่ปรากฏในงานเป็นตัวแทนของความรู้ที่ยังไม่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยวิทยาศาสตร์และเหตุผล จึงสะท้อนถึงพื้นที่ของความเชื่อ การคาดการณ์ และความไม่แน่นอน

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ตั้งคำถามถึงต้นกำเนิดของชีวิตจากมุมมองที่ท้าทายต่อความคิดดั้งเดิม โดยเชื่อมโยงกับตำนานเรื่อง “อดัมและเอวา” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการรู้แจ้งและการกำเนิดของ

มนุษยชาติ ภาพของซันกเป็นสิ่งที่ผู้คนทั่วไปมองว่าน่าขยะแขยงและไร้ค่า แต่กลับกลายเป็นต้นกำเนิดของต้นไม้นบนดวงจันทร์ที่ยังไม่สามารถเป็นความจริง เป็นการแสดงให้เห็นถึงการจินตนาการในการแปรเปลี่ยนของเสียให้กลายเป็นสิ่งมีค่าอย่างสร้างสรรค์ เป็นสภาวะการกลับด้านของระบบคุณค่าและการรับรู้ สะท้อนแนวคิดที่ว่าความเชื่อและจินตนาการอาจสร้าง “ความจริง” ขึ้นมาได้เช่นเดียวกับตรรกะและวิทยาศาสตร์

ด้านเทคนิค

ในด้านกระบวนการสร้างสรรค์ ข้าพเจ้าเลือกใช้เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ ซึ่งเอื้อต่อการควบคุมมิติ แสง และพื้นผิวได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง อีกทั้งยังเหมาะสมกับการสร้างบรรยากาศเหนือจริงที่ซับซ้อน แนวคิดของผลงาน โดยเฉพาะในฉากอวกาศที่ต้องการสื่อถึงความลึกลับและความกว้างใหญ่ที่ไม่สิ้นสุด แต่ใช้สีโทนเย็น พาสเทลเพื่อสร้างบรรยากาศที่ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย ข้าพเจ้าจับได้ทดลองผสมผงแคลเซียมเข้ากับสีน้ำมันบางส่วนเพื่อสร้างพื้นผิวขรุขระให้ใกล้เคียงกับผิวของดวงจันทร์ เทคนิคนี้ช่วยเสริมความรู้สึกสมจริงในสิ่งที่เป็นไปได้ และขยายขอบเขตของพื้นผิวจิตรกรรมให้มีบทบาททางแนวคิดมากยิ่งขึ้น การลงสีเริ่มจากการเคลือบสีโปร่งใส (glazing) เพื่อควบคุมโทนโดยรวมแล้วจึงค่อยๆ เสริมความเข้มข้นของแสงและเงา ด้วยการลงสีทับซ้อนและไล่ระดับอย่างประณีต วิธีการนี้ช่วยให้เกิดมิติของแสงและความรู้สึกก้ำกึ่งระหว่างความจริงและจินตนาการ สอดคล้องกับสารที่ต้องการนำเสนอ

นอกจากนี้ การจัดองค์ประกอบของผลงานยังใช้การวางสมดุลระหว่างสิ่งที่ดูสมจริง เช่น ชุดนักบินอวกาศหรือรูปทรงนกรระจอก และสิ่งที่เป็นรูปทรงเหนือจริง เช่น พืชที่งอกจากซันกบนดวงจันทร์ เพื่อเน้นความแตกต่างเชิงแนวคิดระหว่างโลกที่อิงเหตุผลกับโลกของจินตนาการ โดยเทคนิคและวัสดุที่ใช้ไม่เพียงตอบสนองต่อความสวยงามในเชิงรูปธรรมเท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่เป็นภาษาทางทัศนศิลป์ที่ช่วยขับเน้นสาระเชิงปรัชญาให้เด่นชัดยิ่งขึ้น



ภาพที่ 32 ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 2

ชอนบตี ลมุนพันซ์, *2000 years later, 2567*, เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ, ขนาด 160 x 95 ซม

ที่มาภาพ: มหาวิทยาลัยศิลปากร สวทศ สวทศ

ด้านเนื้อหา

ภายหลังจากการสำรวจแนวคิดเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตเหนือจินตนาการ ข้าพเจ้าได้พัฒนาขอบเขตเนื้อหาของผลงานไปสู่ประเด็นที่มีความเชื่อมโยงโดยตรงกับการดำรงอยู่ของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม โดยตั้งคำถามถึงบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทั้งในมิติของการพึ่งพา การเปลี่ยนแปลง และการทำลายล้าง ความเปราะบางของระบบนิเวศ และผลกระทบที่เกิดจากพฤติกรรมของมนุษย์ กลายเป็นแกนกลางของการถ่ายทอดแนวคิดในผลงานชุดต่อมา

ข้าพเจ้าตั้งใจนำเสนอภาพสะท้อนของมนุษย์ในฐานะทั้งผู้สร้างและผู้ทำลาย ผ่านสัญลักษณ์ที่สื่อถึงการพึ่งพิงซึ่งกันและกันระหว่างชีวิตกับธรรมชาติ แต่ในขณะเดียวกันก็สอดแทรกนัยยะของความขัดแย้ง ความเสื่อมโทรม และความไม่สมดุลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์เอง โดยยังคงรักษาแนวทางการเปิดพื้นที่ให้ผู้ชมได้ตีความอย่างเสรี กระตุ้นให้เกิดการตั้งคำถามเกี่ยวกับความหมายของการดำรงอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อม และผลกระทบที่อาจตามมาในระยะยาวหากมนุษย์ยังคงดำเนินพฤติกรรมที่ไม่ตระหนักถึงความเปราะบางของระบบนิเวศเช่นนี้

ด้านเทคนิค

ในเชิงเทคนิคการสร้างสรรค์ ข้าพเจ้ายังคงพัฒนาเทคนิคการใช้สีน้ำมันบนแผ่นไม้ โดยต่อยอดจากการทดลองเดิม ด้วยการปรับปรุงการใช้วัสดุธรรมชาติในกระบวนการทำงานให้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหามากยิ่งขึ้น เช่น การเลือกใช้ผงแคลเซียมจากแหล่งธรรมชาติ ผสมผสานกับเทคนิคการก่อพื้นผิวที่หายากต่าง เพื่อสะท้อนความหายากร้านของธรรมชาติที่ผู้ชมมนุษย์เปลี่ยนแปลงไป

ในด้านการใช้สี ข้าพเจ้าเน้นการสร้างสมดุลระหว่างโทนสีที่แสดงถึงความสมบูรณ์และชีวิตชีวา เช่น สีเขียว สีฟ้า และสีเอิร์ธโทน กับโทนสีที่สะท้อนถึงความแห้งแล้ง ความเสื่อมโทรม และการสูญสลาย เช่น สีเทา น้ำตาลไหม้ และสีโคลน ผ่านเทคนิคการเคลือบสีบาง ๆ หลายชั้นเพื่อสร้างความซับซ้อนทางอารมณ์และบรรยากาศในผลงาน การไล่เฉดแสงเงาอย่างละเอียดอ่อนช่วยเพิ่มมิติและความสมจริงเชิงอารมณ์ให้แก่ฉากที่ปรากฏในภาพ ทำให้ผู้ชมรับรู้ถึงความสวยงามและความเปราะบางของธรรมชาติในคราวเดียวกัน

การพัฒนาทางเทคนิคดังกล่าวยังสะท้อนความตั้งใจของข้าพเจ้าในกระบวนการประสานเนื้อหาและวิธีการเข้าด้วยกันอย่างแนบเนียน เพื่อให้ผลงานมีพลังในการสื่อสารอย่างครบถ้วน ทั้งในเชิงความหมายและในเชิงประสบการณ์ทางสายตา ผลงานศิลปะชุดนี้จึงมิได้เป็นเพียงการนำเสนอภาพที่งดงาม หากแต่เป็นการเชื้อเชิญให้ผู้ชมได้ใคร่ครวญถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับโลกที่อยู่อาศัย และตระหนักถึงบทบาทของตนในฐานะส่วนหนึ่งของระบบนิเวศอันเปราะบางที่ต้องร่วมกันดูแลรักษาอย่างมีสติและความรับผิดชอบ

ระยะที่4 ผลงานศิลปะนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2567)



ภาพที่ 33 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ธนบดี ลมุนพันธ์, *Credulity is the best*, 2567, เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ, ขนาด 150x 110 ซม

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์

ด้านเนื้อหา

ผลงานจิตรกรรมชุดนี้สะท้อนพัฒนาการทางความคิดต่อเนื่องจากระยะก่อนศิลปะนิพนธ์ โดยข้าพเจ้าได้นำเสนอภาพแทนของกลุ่มผู้คนที่ตกอยู่ในสภาวะขาดที่พึ่งพาทางจิตใจ จึงหันไปพึ่งพาความเชื่ออย่างไร้การกลั่นกรอง จนกลายเป็นความงมงาย ทั้งที่ในความเป็นจริง สังคมกำลังเผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติที่รุนแรงและใกล้ตัวกว่าอย่างเห็นได้ชัด การเลือกตั้งคำถามต่อความเชื่อในบริบทของวิกฤตจึงเป็นการชี้ให้เห็นถึงภาวะการเพิกเฉยต่อความจริงที่ควรได้รับการตระหนักรู้มากกว่าการฝากความหวังไว้กับสิ่งลึกลับหรือพิธีกรรมที่ก่อให้เกิดความงมงาย

ข้าพเจ้าอ้างอิงองค์ประกอบจากภาพ *The Birth of Venus* ของ Sandro Botticelli ซึ่งเป็นภาพที่มีนัยถึงการกำเนิดแห่งความงามและอุดมคติของมนุษย์ แต่กลับตั้งคำถามผ่านการแปลงสัญลักษณ์แทนที่เปลือกหอยด้วย “Pokeball” ซึ่งเป็นวัตถุในสื่อบันเทิง เป็นวัฒนธรรมป๊อปที่มีความเชื่อมโยงกับความเชื่อแฟนตาซีสมัยใหม่ การแทนที่นี้เปรียบเปรยถึง “การกำเนิดแห่งความงมงาย”

หรือการบูชาสิ่งสมมติขึ้นมาในฐานะที่พึงพอใจ ผลงานจึงกลายเป็นการวิพากษ์สังคมที่หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากับความเป็นจริง และสะท้อนสถานะที่มนุษย์เปลี่ยนจินตนาการให้กลายเป็นศรัทธาในขณะที่ละเลยความเป็นเหตุเป็นผล

ด้านเทคนิค

ในเชิงกระบวนการสร้างสรรค์ ข้าพเจ้าเลือกใช้เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ ซึ่งเป็นวัสดุที่สามารถถ่ายทอดมิติ ความลึก และบรรยากาศได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง สีน้ำมันยังเอื้อต่อการจัดการแสงและเงารวมถึงการควบคุมความเปล่งประกายของพื้นผิวที่มีความเชื่อมโยงกับแนวคิดเรื่องความจริงกับภาพลวง องค์ประกอบหลักของภาพได้รับการวางโครงสร้างโดยอ้างอิงรูปแบบขององค์ประกอบของภาพ The Birth of Venus อย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกับแนวคิดดั้งเดิมเรื่อง “การกำเนิด” แต่มีการบิดเบือนทางสัญลักษณ์เพื่อเน้นแนวคิดเชิงเสียดสี ทั้งนี้การแทนที่เปลือกหอยด้วย Pokeball ไม่เพียงเป็นการสื่อสารเชิงวัฒนธรรมร่วมสมัย หากแต่ยังทำหน้าที่เป็น “สื่อกลาง” ในการสะท้อนอิทธิพลของความเชื่อที่หยิบยืมจากสื่อบันเทิงหรือสัญญาณในโลกสมมติ

ในด้านพื้นผิว ข้าพเจ้าได้ทดลองใช้เทคนิคการผสมวัสดุ เช่น ผงแคลเซียมเข้ากับสีเพื่อให้พื้นผิวมีความขรุขระในบางส่วน อันเป็นการเปรียบเปรยถึงร่องรอยของภัยพิบัติหรือความเสียหายจากสิ่งแวดล้อม โดยตัดกับผิวเนียนของตัวละครที่เปรียบเป็นศูนย์กลางของความเชื่อ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความย้อนแย้งระหว่างสภาพความเป็นจริงและโลกแห่งจินตนาการ การลงสีใช้เทคนิคลงสีขาวในบริเวณของแสง (grisaille) เพื่อแบ่งน้ำหนักของรูปทรงให้ชัดเจน และเป็นการให้ความสำคัญในส่วนของการโครงสร้างและการกำหนดทิศทางของแสงและเงาของรูปทรง ต่อมาหลังจากขั้นตอนนี้จะเป็นการเคลือบสีบาง (glazing) เพื่อวางโทนบรรยากาศโดยรวม ก่อนจะเสริมความเข้มข้นของแสงและเงาในลำดับถัดมา เพื่อให้เกิดการจัดวางมิติที่กลมกลืนแต่เปี่ยมด้วยความหมาย เทคนิคเหล่านี้ข้าพเจ้าสะท้อนความตั้งใจในการพัฒนาแนวทางทางเทคนิคควบคู่ไปกับการถ่ายทอดสาระเชิงแนวคิดอย่างมีชั้นเชิง



ภาพที่ 34 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชนบตี ลมุนพันธ์, *Human's triumphal arch*, 2567, เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ, ขนาด 160x 120 ซม

ที่มาภาพ: ชนบตี ลมุนพันธ์

ด้านเนื้อหา

ผลงานชุดนี้สะท้อนถึงการพัฒนาทางความคิดของข้าพเจ้าที่เริ่มต้นจากการตั้งคำถามต่อ “ความสำเร็จ” และ “ชัยชนะ” ในแบบที่มนุษย์มักเชิดชูมาโดยตลอดโดยเฉพาะในโลกยุคใหม่ที่เกิดวิกฤติทางสิ่งแวดล้อมรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ข้าพเจ้าได้จินตนาการถึงโลกอนาคตที่มนุษย์ปรับตัวอยู่ใต้น้ำได้แล้ว แต่สิ่งที่ไม่เปลี่ยนแปลงคือ “ประตูดุชชัย” สัญลักษณ์เชิงสถาปัตยกรรมของชัยชนะที่ยังคงตั้งอยู่ เหมือนกับเป็นอนุสรณ์ของระบบคุณค่าเดิมที่มนุษย์ไม่อาจละทิ้งออกจากวัฒนธรรมของตนเองได้ การดำรงอยู่ของประตูดุชชัยในบริบทโลกใต้น้ำจึงกลายเป็นการเสียดสีแนวคิดเรื่อง “ความสำเร็จ” และ “อำนาจ” ที่ถูกสร้างซ้ำในสังคมมนุษย์ทุกยุคสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกยุคใหม่ที่ความจริงไม่จำเป็นต้องตั้งอยู่บนข้อเท็จจริง หากแต่สามารถถูกสร้างและจัดฉากให้เป็น “ความจริงในระบบ” ผ่านภาพจำ สัญลักษณ์ และการผลิตซ้ำทางสื่อหรือศิลปวัฒนธรรม

ข้าพเจ้าได้นำแนวคิดนี้มาสำรวจผ่านจิตรกรรมร่วมสมัย ด้วยความเชื่อว่าศิลปะไม่ได้มีหน้าที่เพียงสะท้อนความจริง หากยังสามารถทำหน้าที่ผลิตความจริง หรือแม้แต่ กลบเกลื่อนความเท็จให้ดูน่าเชื่อถือ ได้เช่นเดียวกับกลไกในระบบอำนาจอื่น ๆ ประตูดุชชัยในผลงานจึงไม่เพียงเป็นสัญลักษณ์ของชัยชนะทางกายภาพ แต่ยังเป็น “กลไก” ที่ทำให้มนุษย์หลงเชื่อในภาพลักษณ์ของความสำเร็จแบบเดิมซ้ำๆ ส่วนของการวางองค์ประกอบและการเลือกใช้สัญลักษณ์ในผลงานจึงไม่ได้ตั้งอยู่บนความเป็นจริงทางประวัติศาสตร์หรือภูมิศาสตร์ แต่ตั้งอยู่บนโครงสร้างของการ สร้างภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่อง “กลไกของการสร้างความเท็จให้เป็นความจริง” ที่ถูกวิพากษ์ผ่านแนวทางของจิตรกรรมร่วมสมัยที่เน้นการตั้งคำถามต่อกรอบความคิดเดิมมากกว่าการยืนยันความจริง

ด้านเทคนิค

ในด้านเทคนิค ข้าพเจ้าเลือกใช้สีน้ำมันบนผ้าใบควบคุมคู่กับการทดลองผสมผงแคลเซียมเข้ากับเนื้อสี เพื่อสร้างพื้นผิวขรุขระที่ใช้กับบริเวณ “ประตูดุชชัย” เป็นหลัก เทคนิคนี้มุ่งเน้นการจำลองลักษณะพื้นผิวของวัตถุที่ผ่านกาลเวลาและการเสื่อมสภาพ เพื่อเสริมความรู้สึกย้อนแย้งระหว่างความยิ่งใหญ่ของสัญลักษณ์กับความเปราะบางของบริบทที่มันตั้งอยู่

กระบวนการลงสีเริ่มจากการเคลือบสีใสบาง (glazing) เพื่อสร้างโทนพื้นฐานที่อ่อนนุ่ม แล้วจึงค่อย ๆ วางเฉดสีที่ซ้อนทับกันเพื่อเน้นแสง เงา และความลึกทางมิติ เทคนิคนี้ช่วยให้เกิดความโปร่งใสและลวงตาในบางจุดของภาพ เป็นการเลียนแบบกระบวนการ “สร้างภาพ” ที่ดูจริงแต่ไม่จำเป็นต้องจริง อย่างแท้จริง เป็นการสอดคล้องกับแนวคิดเชิงเนื้อหาที่ว่าความจริงในโลกปัจจุบันอาจไม่ได้มาจากข้อเท็จจริง แต่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้ชม เชื่อว่าเป็นจริง โดยการจัดการองค์ประกอบในเชิงเปรียบเทียบ เช่น การให้ประตูดุชชัยลอยอยู่ในสภาพแวดล้อมใต้น้ำ หรือมีแสงส่องแบบเหนือจริงจากแหล่งกำเนิดที่ไม่มีที่มา ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะช่วยขบขันเนื้อกลไกของการบิดเบือนภาพจริงผ่านเทคนิคของจิตรกรรม โดยใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการสร้างภาพเพื่อให้ดูเป็นระบบ มีระเบียบ และงดงาม ซึ่งทั้งหมดนี้ไม่เพียงแต่เป็นการทดลองเทคนิควัสดุและวิธีการทางภาพเท่านั้น แต่ยังเป็นการทดลองให้ศิลปะทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการวิพากษ์ศิลปะเอง ว่าจิตรกรรมสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างกลไกแห่งความเชื่อได้อย่างไร และจะสามารถใช้กลไกนั้นกลับมาตั้งคำถามต่อความจริงที่เรายึดถือได้หรือไม่



ภาพที่ 35 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3

ธนบดี ลมุนพันธ์, *How to rich*, 2567, เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ, ขนาด 120x 80 ซม

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์

ด้านเนื้อหา

ผลงานชิ้นนี้เป็นการวิพากษ์กลไกของการสร้าง “ความเท็จให้กลายเป็นความจริง” ผ่านการจัดฉานและภาพลักษณ์ที่ดูน่าเลื่อมใสของขบวนการนักบุญ ซึ่งในความเป็นจริงแฝงไว้ด้วยการหากินกับผู้คนที่ขาดที่พึ่งทางใจ โดยใช้วัตถุมงคล ศาสนา และความศรัทธาเป็นเครื่องมือแสวงหาผลประโยชน์ ภาพดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงกระบวนการผลิตซ้ำของภาพจำทางวัฒนธรรม ที่ไม่ยึดโยงกับข้อเท็จจริง แต่ดำรงอยู่ผ่านการจัดวางสัญลักษณ์ ความเชื่อ และอำนาจในการควบคุมความหมายผ่านผลงานศิลปะ ข้าพเจ้านำเสนอประเด็นนี้ผ่านจิตรกรรมร่วมสมัยเพื่อสะท้อนว่า “ความจริง” ที่ผู้คนรับรู้อาจมิใช่ข้อเท็จจริง หากแต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นในนามของความศรัทธาและอำนาจทางวัฒนธรรม

ด้านเทคนิค

ข้าพเจ้าเลือกใช้สีน้ำมันบนผ้าใบ โดยชั้นนี้มีความแตกต่างจากชั้นก่อนๆ ซึ่งไม่มีการผสมผงแคลเซียมเพื่อสร้างผิวสัมผัสที่หยาบกระด้าง แต่ใช้โทนสีบรรยากาศเพื่อสื่อถึงความเสื่อมถอยที่ซ่อนอยู่ใต้ภาพลักษณ์อันศักดิ์สิทธิ์ของขบวนการนักบุญ การลงสีแบบเคลือบบาง (glazing) และการวางแสงเงาอย่างประณีตช่วยสร้างความลวงตาให้ภาพดูสมจริง ทั้งที่เป็นภาพที่จัดฉากขึ้นโดยเจตนา องค์ประกอบแสงที่ไม่มีที่มาและความสมจริงที่ผิดธรรมชาตินี้ ทำให้จิตรกรรมทำหน้าที่เป็นเครื่องมือ “สร้างภาพ” เพื่อให้ความเท็จดูน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับเนื้อหาที่ตั้งคำถามต่อความจริงในระบบศรัทธา ข้าพเจ้าจึงมองว่าจิตรกรรมไม่เพียงเป็นเครื่องมือสะท้อนความจริง แต่ยังสามารถเป็นกลไกผลิตความเชื่อ และย้อนกลับมาตั้งคำถามต่อความเชื่อนั้นเองได้เช่นกัน



ภาพที่ 36 ผลงานศิลปินพนธ์ ชั้นที่ 4

ธนบดี ลมุนพันธ์, *Above or below*, 2568, เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ, ขนาด 92x 62 ซม

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์

ด้านเนื้อหา

ผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้สะท้อนพัฒนาการทางความคิดของข้าพเจ้าในการวิพากษ์กลไกของการหลอกลวงเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่พบได้ในสังคมร่วมสมัย โดยเฉพาะในบริบทที่ศรัทธา ความเชื่อ และความทุกข์ของผู้คนถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการหลอกลวงเพื่อผลประโยชน์แอบแฝง ภาพจิตรกรรมใช้ รูปทรงของต้นหม้อข้าวหม้อแกงลิง เป็นสัญลักษณ์ เพื่อสื่อถึงกลไกแห่งการ "ล่อ" ที่ดึงดูดนำดึงดูดแต่แฝงอันตราย ปากและพืชกินแมลงชนิดนี้จึงเปรียบได้กับสัญลักษณ์ของ ความโลภ การกตัญญู และการล่าเหยื่อที่ไม่มีที่สิ้นสุด โดยสภาพแวดล้อมในภาพอยู่ใต้น้ำซึ่งสื่อถึงภาวะความลุ่มจมน หรือการจมอยู่ในความหลงผิด อันเป็นผลพวงจากระบบที่หลอกลวงซ้ำซ้อนมายาวนาน โครงเฟรมของภาพที่เลือกใช้เป็น ทรงโค้งคล้ายบานประตู ถูกออกแบบมาเพื่อขับเน้นให้ผู้ชมรับรู้ถึงความ "ศักดิ์สิทธิ์" หรือ "ยิ่งใหญ่" ของฉาก โดยตั้งใจให้เกิดการย้อนแย้งระหว่างรูปลักษณ์ภายนอกที่สง่างาม กับเนื้อหาภายในที่เต็มไปด้วยการหลอกลวงและการเอาเปรียบ ทั้งหมดนี้เป็นความพยายามของข้าพเจ้าในการเสนอว่าความจริงที่สังคมรับรู้อาจมิใช่ข้อเท็จจริง แต่อาจเป็นภาพลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อกลบเกลื่อนความจริงแท้ที่ซ่อนอยู่

ด้านเทคนิค

ในเชิงเทคนิค ข้าพเจ้าได้พัฒนากระบวนการสร้างภาพโดยเน้นการ ทดลองใช้สัญลักษณ์ทางรูปทรงมากขึ้น เพื่อให้เกิดภาษาทัศนศิลป์ที่ซับซ้อนและกระตุ้นการตีความ โดยใช้ สีน้ำมันบนผ้าใบเป็นวัสดุหลัก ร่วมกับการปรับพื้นผิวด้วยการผสมผงแคลเซียมในจุดเด่น เพื่อสร้างความแตกต่างทางผิวสัมผัสระหว่างบริเวณที่ต้องการเน้นสัญลักษณ์และฉากประกอบ

โครงเฟรมแบบ โค้ง ถูกออกแบบมาเพื่อขับเน้นความรู้สึกด้วยองค์ประกอบ ซึ่งส่งผลทางจิตวิทยาให้ภาพดู "ใหญ่" และ "จริงจัง" มากยิ่งขึ้น การใช้แสงเงาในภาพอิงกับการลงสีแบบ glazing (เคลือบสีแบบบางซ้อนหลายชั้น) ทำให้เกิดมิติที่ลึก ซ้อนซ้อน และลวงตา สอดคล้องกับเนื้อหาที่ตั้งคำถามต่อภาพจริงและภาพลวง นอกจากนี้ยังมีการใช้เทคนิควาดเส้นเข้ามาผสมผสานและมีบทบาทในบริเวณใต้น้ำ เช่น เหยี่ยวเงินและกลุ่มหนอนปรสิต ทำให้เกิดความรู้สึกเหนือจริงและเป็นเพียงภาพลวง เป็นเทคนิคที่ใช้ "ความเหมือนจริง" มาสื่อถึงสิ่งที่ "ไม่จริง" ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องจิตรกรรมในฐานะเครื่องมือผลิตความเชื่อและจัดฉาก "ความจริงปลอม" อย่างมีจุดมุ่งหมาย



ภาพที่ 37 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชั้นที่ 5

ธนบดี ลมนพันธ์, *Fake heaven*, 2568, เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ, ขนาด 180 x 90 ซม

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมนพันธ์

ด้านเนื้อหา

ผลงานชิ้นนี้สะท้อนกลไกของการสร้าง “ความเท็จ” ให้กลายเป็น “ความจริง” ผ่านการใช้ภาพของ “เทวดาจอมปลอม” ซึ่งแทนสัญลักษณ์ของอุดมคติและอำนาจที่ดูศักดิ์สิทธิ์และน่าเลื่อมใส แต่ในความเป็นจริงกลับปิดบังความทุกข์ของผู้คนระดับล่างที่ถูกกดทับให้อยู่ภายใต้ “กะลา” ทั้งในเชิงโครงสร้างสังคมและการครอบงำทางความคิด ข้าพเจ้าต้องการตั้งคำถามต่อภาพลักษณ์อันงดงามที่ถูกผลิตขึ้นเพื่อรักษาระบบที่ไม่เท่าเทียม และกระตุ้นให้ผู้ชมขบคิดว่าสิ่งที่เราเชื่ออยู่นั้นเป็นความจริงแท้หรือเป็นเพียงสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นให้ดูน่าเชื่อถือเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากความศรัทธาของผู้คนชั้นแรงงานที่อยู่ภายใต้ระบบและการควบคุมจากชนชั้นปกครอง

ด้านเทคนิค

ในด้านเทคนิค ข้าพเจ้าใช้สีน้ำมันบนผ้าใบร่วมกับการเคลือบสีบาง (glazing) เพื่อสร้างชั้นของแสงและเงาให้เกิดภาพลวงตาที่สมจริง ขณะเดียวกันก็แทรกความไม่สมจริงไว้ในองค์ประกอบ เพื่อเน้นย้ำว่าเนื้อหาทั้งหมดคือภาพที่ถูกจัดฉากขึ้นโดยเจตนา เช่นในส่วนของงูและจระเข้ ที่ใช้เทคนิควาดเส้นผสมกับสีน้ำมันแต่ใช้โทนสีขาวและดำเพื่อขับเน้นเพียงโครงสร้างและน้ำหนัก องค์ประกอบในภาพมีการใช้สัญลักษณ์หลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะ “ต้นหม้อข้าวหม้อแกงลิง” ซึ่งถูกแทนค่าเป็นกับดักของการล่อลวงและความโลภ ปรากฏอยู่ในมือของเทวดาเพื่อสื่อถึงการล่อลวง และเป็นกับดักภาพทั้งหมดถูกจัดวางภายใต้โครงเฟรมแนวยาว ซึ่งเปรียบเสมือนการเปิดเข้าสู่พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์หรืออุทมคติอันงดงามด้วยองค์ประกอบ แต่แท้จริงแล้วแฝงไว้ด้วยคำถามเชิงวิพากษ์ต่อความจริงและความศรัทธาที่ถูกสร้างขึ้นโดยอำนาจจากความเชื่อและความมั่งงาย



ภาพที่ 38 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 6

.ธนบดี ลมุนพันธ์, วัฒน”ทิว”, 2568, เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ, ขนาด 250x 180 ซม

ที่มาภาพ: ธนบดี ลมุนพันธ์

ด้านเนื้อหา

ผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้นำเสนอภาพสะท้อนของสังคมร่วมสมัยที่เต็มไปด้วยความหลงกลวง และความไม่เป็นธรรม โดยมุ่งเน้นการวิพากษ์สถานะของผู้คนซึ่งต้องดิ้นรนภายใต้โครงสร้างอันโหดร้ายของอำนาจ ผลงานถ่ายทอดสภาวะดังกล่าวผ่านบรรยากาศของผืนน้ำที่ดูคล้ายทะเล แต่แท้จริงแล้วถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ของ “ความลุ่มจม” และ “การล่มสลาย” ของกลุ่มชนชั้นแรงงาน ซึ่งเปรียบเสมือนมวลมหาชนที่เผชิญกับปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างมหาศาล พวกเขาถูกกดขี่โดยกลุ่มชนชั้นปกครองซึ่งเกื้อหนุนและค้ำจุนกันเอง เพื่อรักษาผลประโยชน์และสถานะของตนในระบบอย่างเหนียวแน่น ภาพจึงไม่เพียงแสดงความทุกข์ยากของผู้ถูกระทำ แต่ยังตั้งคำถามถึงกลไกอำนาจที่ผลิตและยืดอายุของความอยุติธรรมในสังคมจนกลายเป็นเรื่องปกติที่กลุ่มคนบางกลุ่มมองเป็น “วัฒนธรรม”

ด้านเทคนิค

ในเชิงเทคนิค ข้าพเจ้าใช้สีน้ำมันบนผ้าใบเพื่อสร้างมิติความลึกและบรรยากาศที่ชวนจมดิ่ง โดยเฉพาะการเน้นย้ำองค์ประกอบของ “น้ำ” ซึ่งแสดงออกทั้งในเชิงพื้นผิวและโทนสีเพื่อสื่อถึงความท่วมท้นที่กดทับผู้คน เทคนิคการลงสีแบบบางเงาหนา ผสมผสานกับการจัดแสงและเงาในลักษณะกึ่งสมจริง ถูกนำมาใช้เพื่อสร้างความจริงที่ผ่านเทคนิคจิตรกรรมให้เป็นภาพลวงที่แฝงความอึดอัดและความไม่แน่นอน เสริมความรู้สึกถูกควบคุมและล้มเหลวของมนุษย์ในระบบที่ไม่ยุติธรรม องค์ประกอบทั้งหมดนี้สะท้อนถึงการพัฒนาทางความคิดที่ต้องการตั้งคำถามต่อภาพจำทางสังคม และใช้ทักษะทางจิตรกรรมเป็นเครื่องมือในการเปิดโปงกลไกของการกดขี่ ผ่านการจัดวางสัญลักษณ์และบรรยากาศที่มีนัยยะที่ลึกซึ้ง

บทที่ 5

บทสรุป

ศิลปินพจน์เรื่อง "กลไกของการสร้างความเท็จให้เป็นความจริงผ่านงานจิตรกรรมร่วมสมัย" มุ่งเน้นศึกษากระบวนการที่สังคมใช้ในการสร้างและยอมรับ "ความเท็จ" จนกลายเป็น "ความจริง" ผ่านโครงสร้างทางอำนาจ วาทกรรมทางสังคม และกลไกสื่อสารที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดการรับรู้ของผู้คน ผลงานจิตรกรรมในชุดนี้นำเสนอแนวคิดดังกล่าวผ่านการใช้สัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงความเหลื่อมล้ำ การกดทับ และการบิดเบือนความจริง อันเป็นองค์ประกอบสำคัญของกลไกดังกล่าว

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสารออนไลน์ คดีแชร์ลูกโซ่ และกรณีศึกษาต่าง ๆ พบว่าการสร้างภาพลวงของผู้มีอำนาจมักอาศัยเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การควบคุมข้อมูลข่าวสาร การใช้ความเชื่อความศรัทธาทางศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อสร้างความชอบธรรม หรือแม้แต่การปลุกฝังค่านิยมที่ทำให้ผู้คนยอมรับความไม่เป็นธรรมโดยไม่ตั้งคำถาม ศิลปินพจน์ชุดนี้จึงไม่ได้มุ่งเพียงการวิพากษ์วิจารณ์ แต่ยังเป็น การเชื่อเชิญให้ผู้ชมตั้งคำถามถึงสังคมที่อาศัยอยู่ และพิจารณาบทบาทของตนเองในกระบวนการดังกล่าว

ผลลัพธ์ของการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ศิลปะสามารถเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดและตั้งคำถามต่อโครงสร้างอำนาจที่ซับซ้อน อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้เกิดการตีความที่หลากหลายขึ้นอยู่กับประสบการณ์และมุมมองของผู้ชม ศิลปะจึงมิได้เป็นเพียงการสะท้อนสภาพแวดล้อมทางสังคม แต่ยังสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงและกระตุ้นให้เกิดความตระหนักรู้ในสังคมได้อีกด้วย

บรรณานุกรม

- บริษัทบัตรเครดิต KTC, กลไกแชร์ลูกโซ่ เรื่อง แชร์ลูกโซ่ คืออะไร มีลักษณะอย่างไร ? พร้อมข้อ
ควรรู้ก่อนตกเป็นเหยื่อ, เข้าถึงเมื่อ 19 มีนาคม 2568 เข้าถึงได้จาก
<https://www.ktc.co.th/article/knowledge/financial/ponzi-scheme>
- DSI กรมสอบสวนคดีพิเศษ, แชร์ลูกโซ่ เรื่อง DSI เตือนภัย กลโกงแชร์ลูกโซ่, เข้าถึงเมื่อ 19 มีนาคม
 2568 เข้าถึงได้จาก
<https://www.dsi.go.th/th/Detail/9e3bdbd4584291add0eacaa024212a1e>
- Emile Durkheim , **ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม เรื่อง Summarize the structural-
 functional theory, Apply the structural-functional theory**, เข้าถึงเมื่อ 13
 มีนาคม 2568 เข้าถึงได้จาก [https://courses.lumenlearning.com/wm-
 introductiontosociology/chapter/structural-functional-theory/](https://courses.lumenlearning.com/wm-introductiontosociology/chapter/structural-functional-theory/)
- Talcott Parsons, **ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม เรื่อง การพัฒนาทฤษฎีว่าด้วยการหน้าที่ประโยชน์**,
 เข้าถึงเมื่อ 13 มีนาคม 2568 เข้าถึงได้จาก [https://so03.tci-
 thaijo.org/index.php/jssr/article/download/132838/99681/350487](https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jssr/article/download/132838/99681/350487)
- Max Weber, **ทฤษฎีความขัดแย้ง เรื่อง Summarize the structural-functional theory,
 Apply the structural-functional theory**, เข้าถึงเมื่อ 13 มีนาคม 2568 เข้าถึงได้จาก
[https://courses.lumenlearning.com/wm-
 introductiontosociology/chapter/conflict-theory/](https://courses.lumenlearning.com/wm-introductiontosociology/chapter/conflict-theory/)
- Master class, **ข้อมูลศิลปะเสียดสี เรื่อง What Is Satire? How to Use Satire in Literature,
 Pop Culture, and Politics Plus Tips on Using Satire in Writing**, เข้าถึงเมื่อ 19
 มีนาคม 2568 เข้าถึงได้จาก [https://www.masterclass.com/articles/what-is-satire-
 how-to-use-satire-in-literature-pop-culture-and-politics-plus-tips-on-using-
 satire-in-writing](https://www.masterclass.com/articles/what-is-satire-how-to-use-satire-in-literature-pop-culture-and-politics-plus-tips-on-using-satire-in-writing)

รายชื่อผลงานศิลปนิพนธ์

ชื่อผลงาน	เทคนิค	ขนาด
1. Credulity is the best	สีน้ำมันบนผ้าใบ	150×110 ซม.
2. Human's triumphal arch	สีน้ำมันบนผ้าใบ	160×120 ซม.
3. How to rich	สีน้ำมันบนผ้าใบ	120×80 ซม.
4. Above or below	สีน้ำมันบนผ้าใบ	92×62 ซม.
5. Fake heaven	สีน้ำมันบนผ้าใบ	180×90 ซม.
6. วัฒนธรรม"ทำ"	สีน้ำมันบนผ้าใบ	250×180 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สภานิติศาสตร์

ประวัติผู้สร้างสรรค์

ชื่อ - นามสกุล	นายธนบดี ลมุนพันธ์
วันเดือนปีเกิด	22 กุมภาพันธ์ 2545
ที่อยู่	63/4 ตรอกข้างสน.วัดพระยาไกร เขตบางคอแหลม แขวงวัดพระยาไกร จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10120
โทรศัพท์	084 693 7381
ประวัติการศึกษา	
2563-ปัจจุบัน	คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2557-2562	โรงเรียนพระแม่มาลี กรุงเทพมหานคร
2551-2556	โรงเรียนพระแม่มาลี กรุงเทพมหานคร
ประวัติการแสดงผลงาน	
2568	-เทศกาลศิลปะประจำปี แมงโก อาร์ท เฟสติวัล 2025 ที่ โรงแรมริเวอร์ไซด์ บางค้อก -นิทรรศการแสดงศิลปนิพนธ์ ไอริส77 อาร์ท อีซิส ที่ หอศิลป์ พีเอสจี อาร์ท แกลเลอรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต วังท่าพระ -นิทรรศการแสดงกลุ่ม ไทม์ ออฟ กลอรี ที่ ลิเบอร์ตี ออฟ อาร์ทแกลเลอรี จ.กรุงเทพมหานคร

- 2567 -นิทรรศการแสดงกลุ่ม คีปแอนต์ไคน์ ที่ ซีเคร็ทสกาย อาร์ทแกลเลอรี
 -นิทรรศการแสดงกลุ่ม นิว แซปเตอร์ ที่ คิวบิสม์ อาร์ทสเปซ จ.นครปฐม
 -นิทรรศการแสดงกลุ่ม ปาร์ ดี หารย์ อีพี2 ที่ บีเอสซี-ป๊อปอัพ
 ห้องนิทรรศการ แมด มั่นมั่น ซีคอนแอสควร์ ศรีนครินทร์ ชั้น 3
 จ.กรุงเทพมหานคร
 -นิทรรศการแสดงกลุ่ม ปริสมาติก จัดโดย นักศึกษาเอกจิตรกรรม
 คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 ชั้นปีที่ 4 ที่ไอคอนสยาม จ.กรุงเทพมหานคร
- 2566 -นิทรรศการกลุ่มศิลปะ “เซเรบรัม กรุป เอ็กซิซิชั่น” ที่ 1559 อาร์ทสเปซ
 ผลงานร่วมแสดงโครงการประกวด อาร์ชีบีพอร์ทเทรทไพร์ซ 2023
 ที่รีเวอร์ซิดี้
- 2565 -ผลงานร่วมแสดงโครงการประกวด อาร์ชีบีพอร์ทเทรทไพร์ซ 2022
 ที่รีเวอร์ซิดี้
 -นิทรรศการ “มุมมองต่ออาจารย์ ศิลป์ พีระศรีในปี 2022”
 ที่หอศิลป์ บรมราชกุมารี
- 2561 -ได้เข้าร่วมแสดงผลงานศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติครั้งที่ 14
 ที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์เจ้าฟ้า

เกียรติประวัติ / รางวัล

- 2562
- รางวัลชมเชย การประกวดวาดภาพ โอเพนเฮาส์ พีเอสจี ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 - รางวัลเหรียญทอง การประกวดศิลปหัตถกรรมนักเรียน
 - รางวัลรองชนะเลิศอันดับ1การประกวดวาดภาพ พรีเมเพนท์ติ้ง อาร์ทคอนเทส
 - รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การประกวดวาดภาพหนึ่งเสียงกังวาน สืบสานพงไพร
 - รางวัลชมเชย โครงการประกวดวาดภาพ โอลิมปัสเตอร์พิกเจอร์คอนเทส
- มหาวิทยาลัยศิลปากร สมทบสิทธิบัตร
- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ฉลอง 75 ปี อัสสัมชัญ ศรีราชา
- 2561
- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 การประกวดวาดภาพ พีแมคเวิลด์อาร์ทคอนเทส
 - รางวัลพิเศษ การประกวดวาดภาพ โอเพนเฮาส์ พีเอสจี ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 2560
- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การประกวดวาดภาพ พีแมคเวิลด์อาร์ทคอนเทส